

8526

VAJČKO

Félicien Marceau

2429A

42770

Translation (C) Josef a Milena Tomášková 1979
c/o DILIA Praha

Preložili Milena a Josef Tomášková

Pro dva a dvou dějstvích

V A J I Q A O

Belgian Marceau

321700021864

Divadelní ústav

v pořadí, jak přicházejí na scéně

O S O B Y

Emil Magis

Lékař

Barbedart

Tanson

První žena

Druhá žena

Třetí žena

Divka

Slečna Luvantová

Zákazník u Dufigneta

Dufignet

Matka

Justina

Gustav

Číšník v kavárně

Georgetta

Róza

Bvzen

První host v kavárně

Druhý host v kavárně

Berthouillet

Pani Berthouilletová

Stříc z Montaubanu

Hortensie Berthouilletová

Lucie Berthouilletová

Charlotta Berthouilletová

Ralfard
 Josef
 Dugumier
 Domovice
 Piseda soudu
 Generalni prokurator
 Obhajce

P R V N I D E J S T V I

Dekorace

pozadí a stěny jsou sedivé onou šedí, tak příznacnou pro Pa-
 říz. Po pravé straně nad kavárnou je vyznačeno průčelí domu
 /koma atd./, ale jeho linie jako by se rozplývaly. Jediný dve-
 ře v pozadí, dva vchody ze stran /jeden zprava, druhý zleva/
 Vpravo kavárnička /pruhovaná plátěná stříška a dva kulaté stol-
 ky/. Rovněž vpravo v pozadí malá skřín /eventuálně ve stěně/
 V téže stěně vysouvací postel, která se objeví v potřebný oka-
 zník. Ještě vpravo lavíčka v parku a sloupek s návěstím autou-
 sové zastávky. Vlevo v popředí kontrolní pokladna. Poněkud vza-
 du dosti velký stůl. Úplně vpřed uprostřed stůlek s rádiovým
 přijímačem. Vzadu sedm až osm seskupených židlí. Před oponou
 věsák a na něm kloubek.

/Když se zvedne opona, Magis je sám v popředí scény a opira-
 tuje rádio. Rozpěvuje si, škrábe se, pohvizduje si, pítvoří
 se. To trvá dosti dlouho. Pak /

Magis

/obecenstvu/ Pusuju do remesla... /Zase se
 vrta v rádiu. Po chvíli vysvětluje /Do vite,
 v neděli...

/Náhle se v rádiu rozběsí hudba.
 Magis se vymršti, ztlumí přijímač.
 Rádio přestane hrát. Magis luskně
 prsty/

Hlavní věc je najít system... zrovna jako v
 životě... jenze u radia je s tem jasný, m-
 zes ho vidět, namatát... Lampy, draty...
 /Uhodl pěsti do aparátu, ozve se hudba /Zkrát-
 ka veda. Kdežto v životě... Vite, jak ja jsem
 objevil životni system? /Zarazi hudbu /Při-
 vedla me na to tahle veta, poslouchajte dobre:
 "Rano se probudil svezi a cily." /Glovek by
 netek, takova veticka! No, a vidite, je v ni

Všecko, celý ten podvod... Všichni se pry pro-
buzeli svezi a cilly. Ale ja, ja se nikdy ne-
de mnou jako vajicko, hlady, uzavreny, uzam-
ceny. A co je umitri? Svezi a cilly lide. Jen
ja tam nejsem. Jen ja jsem sam. Vyvrzenec!
Kxta pripadi Stvarai /Vezme stolec a odna-
si ho doprava/ Po nejakeh case me to zada-
lo znepokojovat. Del jsem k lekarim, specialis-
tovi... /Magis si bere s vesaku kloubek a
jde k lekarim v bilem plásti, který mentim
vesel zprava. Lekar si snima stetoskop/

Lekar: Nejte sice zady silak, ale mate zelene
zdravi. Muzete zit sto let.

Magis: A co ty priznaky?

Lekar: Co vlastne citite?

Magis: Nic vazneho, rano vstavam, hlavu tezkon, v
ustech pacnut, cely rozlamany, na lopatkach,
v zaludku me tlaci, ve stehnech me svira...

Lekar: Ah, to mam taky. To ubec nic není.

Magie: Ale co ostatni lide?

Lekar: Jaci ostatni?

Magis: /Jde k publiku/ No prosim, schopny clovek,
seriozni, specialista, stuzka cestne legie,
a taky se neprobouzi svezi a cilly. Del jsem
do kancelare...

/Lekar odešel doprava. Zleva při-
chazeji Barbedart a Tanson, mini-
stersti uředníci. Zasednou k vel-
kému stolu. Barbedart otevře sloz-
ku s lejsiry. Tanson sklada z pa-
piru lodicku/

Barbedarte, jak vstavate rano?

V sedm hodin, Magisi. Jako na vojne.

Ano, ale jak?

Barbedart
Magis

Magis

Lekar

Magie

Lekar

Magis

Lekar

Magis

Lekar

/se vrací k publiku/ Zdrava barva! Káslal jsem na zdravou barvu. A co má duše, má tě-
lo? To nic, ty nuso? Každého z nás přece do-
hání ontic, takový je systém. Ujistuji vás,

Magis

/ho pohladí po bradě/ Podívejme se! Ohla-
deček vypadá přec docela pogerstně... Venku
je tak hezky... Jdete se radši projít... Uma-
ví vás to stejně, a budete mít aspon zdravou
barvu.

Druhá žena

/kritici/ Povídam: Nemohl bychom si někam vy-
jít?

Magis

Co říkáte?

Druhá žena

/vyhrkne/ Nemohl bychom si někam vyjít?

Magis

/První žena odešla. Přijde druhá,
postaví se před návštěví autobusové
zastávky a předstírá, že nemá má-
du a nemá puvabna. Magis k ní při-
stoupí/

/se zúživě zvedne/ Přesně tak to řekl! No
uznejte, žena v parku na lávici, to je pře-
ce jasné. Evidentní. Taková myslí na lásku
... A ještě ke všemu když se zepře, kolik je
hodin. Byl bych hlupák, kdybych se nobjl po-
kusil. Ale třeba ne, ta nemyslela na lásku.
A co pravdlo, systém? Existují ženy, které
se opravdu ptají, kolik je hodin?... Jina...

Magis

/udivene/ Spolu? A proč?

První žena

/uděla znovu pohyb rukou k obečenstvu, pak
žene/ Nemohl bychom si jít něco vyjít...
myslim spolu...

Magis

To nevadí, mám čas.

První žena

Možna že mi jdou o dvě nebo o tři minuty po-
zde.

Magis

Lékují.

První žena

/s gestem k obečenstvu/ Klastický začátek,
že? /žene/ Při sedme, madam.

Magis

že ji nepoháněl... jiná žena v metru Châte-
let...

/Druhá žena odešla. Přichází tre-
tí žena, na první pohled matka
dětí/

Nemohl bychom si někým zajít?

/vyděšené, jako by náhle procitla/ Cože?
Co chcete?

/podrážděné/ Nemohl bychom si někým zajít?

/zúřivě/ Jak? Co? V mém věku? Matka rodiny
a ještě k tomu v metru! Za koho mě máte? Za
děvku?

/vystrašené/ Nemluvil jsem přece o placení.

/ho žene pryč, mává deštníkem/ Ty narádíš!
Ty nestyďo! V metru! Před lidmi! To přestává
všacko! /Odejde/

System! Podle všech pravidel to ženám přece
lichoti, i když odmítají. Vidali jste, jak
to polichotilo tehle. /Jde k radu, otáčá
knoflíkem/

/Ozve se unyle tango/

Jiná...

/Věže Divka. Magis ji uchopí za
rukou. Pohybje na místě nohama a
rukama v rytmu tanga/

prodáváčka z obchodního domu Lafayette -
zelezárské zboží. To bylo něco úplně jiné -
no. Musel jsem na to jít pomaleji. Postupo-
val jsem tedy zvolna. Jedna schůzka... dvě
schůzky... tři schůzky. Romance... Prognáze -
It jsme se rukou v ruce... Dej mi pacičku...
fednoho dne jsem si troufnul...

/křiba přestane hrát/

Je tu blízko hotel...

Děkují za informaci. A kde zůstal systém?
 Někteří bych, kdybych uhnal Brigitu Bardot-
 tovou. U Brigity Bardotové se dá možnost
 neuspěchu předvídat, to systém připouští.
 Ale viděl jste? Zkoušel jsem to s oškiv-
 mi ženskými, se starými skatulemi. Marie.
 Jak to šel? Dokud jsem nepocho-
 pil systém, trápila mě v jednom kuse otázka:
 Jak to dělají ostatní? Hekla oukej, a vše-
 chno šlo hladce, jako po másle. V kine, v mu-
 sic-hallu, ve varietě. Všude mě to pronásle-
 dovalo. Už ani nebe mi nepřipadalo jako ne-
 be, ale jako otcovský zadek, vystřelený na
 svět. Každý si to dovedl zadržet, jen já ne.
 Víte, kolik mi ta věc s mým panictvím zabra-
 la času? Tři roky, dany a panové. Ano, tři
 roky. Zda se vám to nepravděpodobně? Proč?
 Proč by měly být tři roky nepravděpodobnější
 než tři minuty?... Když o tom člověk pořádne
 přemýšlí, když jde veči na kloub, zjistí, že
 to není nic jiného než počet pravděpodobnos-
 tí, tričky... tinity. Stačí uvážovat. Jenže clo-
 věk, místo aby uvážoval, začne lhat... přijdu
 ráno k Dufiquetum... /protáhne se/ "Kamara-
 di, dneska s tímletem nepočítejte. Včera jsem
 si prima zadržel." Tak to šlo, až jednoho dne
 jsem si řekl: Když lžu já, proč by ostatní
 taky nehnal? Hekla: oukej! Možná, že to ne-
 ní pravda. A tak jsem objevil podstatu systé-
 mu: Nuti lidí lhat a každá lež ho postluje.
 Lhal jsem taky. Z jistoty? Kdepak! Z po-
 citu skličnosti. Abych se vyrovnal ostatním.
 Protože kdybych nehnal, byl bych sám. Lhal
 jsem vlastně ze skromnosti. Ano, ano, myslím,
 že jsem uhnal hřebík na hlavickou. Posuďte sa-
 mi. Žena, lavička, park, muži, vysledek se dá
 předvídat. Bláznivě opojují. V mém případě se

Hotel?
 Goz kdybychom si tam zasl... Na chvíli...
 /zklamane/ Ach, tak vy jste taky takový?
 A jakého byste mě chtěla probouha mit?
 Na to jsou lehke ženy a ty vam to udělají
 za pět franku. /Odejde/

Dívka
 Magis
 Dívka
 Magis
 Dívka
 Magis

Výsledkem nedostavil. Obvinoval jsem sám sebe, místo abych obviňoval princip. V tom je jádro systému; naučivši vás, že ne systém, ale vy sami jste si zaviniili, když se veči nedarí. Když se ráno neprobouzíte svezi a čili, když máte potíže s panictvím... /Pověst opět klo- bouk na vesák/ Olověk je najeďnou sám, opus- tány, jako na poušti... ne, ne, žádný systém neexistuje. Več se vyvíjeji nahodně. Všecko ostatní jsou povídačky. A co krádež? Poslyš- tei Větsina lidí si myslí, že krádež vede do lapáku. Tak si to lidé aspon představují. Já jsem taky krádl. Jednou, jedinkrát. /Utoc- ne/ jako všichni lidé, to se ví! /Omlouva se/ Nevím, co mě to chytilo.

/Zleva vejde slečna Duvaňtová. Po- sadi se za pokladnu, stiskne páč- ku, pokladna zazvoní. Magis jde k velikému stolu, přisune ho k po- kladně a začne balit/

Bylo to ještě u Duriquetu. Vše pro kancelář.

/Vstoupí Zákazník. Magis mu poda- balíček/

To dělá rovných sedmdesát franků.

/Vytáhne peněženku/ Lady máte stovku.

/Vstoupí zprava s bankovkou v ruce/ Slečna Du- vaňtová, neměla byste za deset franků drobné?

/horlivě/ Jo vite že mam, pane Duriquete... Tak, tady je to, deset franků... /V překotném ohvatu položí bankovku Zákazníka na Magisův stůl, jde k Duriquetovi a odevzdává mu drobné/

/Magis položí na Zákazníkovu ban- kovku balíček. Slečna Duvaňtová se vrátí k pokladně a vrátí Zákazní- kovi/

Osmdesát, devadesát, sto. Dekuji.

Ma poklona.

Zákazník

Duvaňtová

Duriquet

Zákazník

/Dufignet mezitim odšel. Nyni od-
chazi zakaznik. Slečna Duvantova
no sleduje očima. Magis tono vy-
uziva a zastrel bankovku do kap-
sy/

Strčil jsem bankovku do kapsy... Čas ubíhá
... Je tři čtvrti na šest... Duvantova po-
čítá kasu...

Duvantova /zaciná projevovat neklid, uzkostlive/ Rmi-
lei

Magis /hloupě/ Co je, slečno Duvantová?

Duvantova /tragicky/ Chybí mi sto franku.

Magis Nerikujete! To není možné. Hledajte jeste.

Duvantova Vždyt hledám. /Skloni se za pokladnu a di-
va se po zemi/

Magis /vyjde od stolu do popredi a obrati se k obe-
cenvu/ sto franku? Byl jsem z toho par.

A co tech tricet franku, které mu vratili?
Ztrata musela prece delat sto tricet franku,
no ne? /Slečno Duvantove/ Uz jste to naslir?

Duvantova Nic jsem nenasla, smile, jak to jen řeknu pa-
nu Dufignetovi? Otyřicetacet let sloužim u
firmy a nikdy se mi to nestalo. Ten bude zu-
řit.

Magis Ale nebudě... Pro stovku... Víte co, v nejhor-
ším uděláme v podniku spirku...

Duvantova /dojate/ Ach, smile...

Čincete vědet, jak se to asi stalo, slečno
Duvantová? Pamatujete se na toho zakaznika,
co přišel před hodinou? Co platil stotranko-
vu bankovkou? Nepamatuju se, že bych byl

teč sto franku videl.

Duvantova /vzrušene/ Káte pravdu, to je ono. Ted jste
me na to přivedl. Taký si nevzpomínám, že bych
je byla videla.

/Slečna Duvantová mu vrací tři pa-
pirky/

Správně. Ponechám si sto. /Strčil papír do
kapsy/ Vy mi vrátíte třicet.

Áno, mála bych ted mit šest set sedesát fran-
ků.

Franku. Namarkovala jste tech sedmdesát?
Vadésat franku. Koupim zboží za sedmdesát
pět set sedesát a třicet, to jest pět set de-

Prídejte k nim tyhle tři desítky. Budete mit
pět set sedesát franku.

Uvidíte. /Obecenstvu/ V té chvíli jako
slečno Duvantová. Musíme si to objasnít.
Bych krádl podruhé. Benzace, vězte mi. /Sko-
ni se nad stůl, utrhne z balíčko papíru čty-
řít listky a napíše na ně čtyry/ Pohle je sto-
franková bankovka. A tady tři papírky po de-
seti francích. Já jsem zakazník. Moždáv si
poznámenejte hotovost. Kolik máte?

No to je vyložena záhada, tenhle případ,
slečno Duvantová. Musíme si to objasnít.

Desetkrát jsem to přepočítala.

Jste si tím jistá?

Já nevim. Chybi mi jen stovka.

se poděly?

A co tech třicet, které jste mu vrátila, kam

ukrádl sto franku. Ale kdepak! Když si nechal sto franku, tak

Jedné věci nerozumím. Nechal si bankovku,
dobře. Ale shrabl ještě třicet franku, co
jste mu dala nazpátek. Manko by tedy mělo
dělat sto třicet franku, nemyšlíte?

Áno, ano, to bude on. Jak ho ale najít? Míkdý
předtím jsem ho neviděla...

Ten chlap vypadal jako falešný hrac.

Magis

Duvantová

Magis

Duvantová

Magis

Duvantová

Magis

Duvantová

Magis

Duvantová

Magis

Duvantová

Magis

Magis Kolik mate ted v pokladně?

Duamtova Pet set šedesát, jako předtím. Stovka mi

Magis /stále vzrůstá/ To je neuvěřitelné, mám už i cihry by... Jste jednou... Sto franků plus...

Duamtova /no přerušl změněným hlasem/Hmile, proč máte o me takový zájem?

Magis /rozpačte, vzrůstá zatím pomalu/ Ale, slečno Duamtova, to je docela přirozené, přece kvůli těm vyfouknutým penězům.

Duamtova Vidím, že jste celý červený, rozčilený...

Magis To nic, slečno Duamtova.

Duamtova To kvůli mě si to tak berete? Hmile, to není možné. Tak dlouho už pracujete vedle mě... a já nic netuším. Po celou dobu jsem nic netuším.

Magis /cova/ Ach, slečno Duamtova...

Duamtova Ale to je bláznovství, hmile. Rozkošné bláznovství, snad, ale přece jen bláznovství. V mém věku... Všimla jsem si, že jste se na mě často díval... Ne, ne, mě se to snad všěcko zda... Tak je to, když člověk zraje... Mám konec mysli jenom na sebe... Je šest hodin pryč. Jste na vás čeka nějaká divenka...

Magis Nemám žádnou divenku, slečno Duamtova.

Duamtova /stále dojatěji/ hmile...

Magis /publiku/ To jsou věci! Hada by vám namluvil, že udalosti mají určitý smysl, logiku... Já ukradl sto franků a skončilo to tím, že jsem spal se slečnou Duamtovou. Se slečnou Duamtovou, které bylo... /Vypada rozpačitě, prochází se sem a tam/ Které bylo... /Hozhodně se/ Co na tom? Které bylo o dvaatřicet let než mě. /Hodně ruce/ Dvaatřicet let bu!

/Mezitím vstoupila Matka a Justina. Matka drží v ruce kastroly a dáva do vlasů vlasníčky. Magis otevře rádko. Hudba: Na pískem trnu/

Tak se podívejme. Já mu naháněl strach... proč kdyby to byla jeho žena nebo nějaká milionářka, to by se neběl. Tak už to na světě chodí... Heč! Křepý, prázdné tlačky... Jenže já takhle přišel o zaměstnání. A to je zase jiné drama. Když člověk nemá ženu, neříkám, je opuštěný, v duši má prázdnotu. Ale celkem vzato, ženská nezmení život... Je jenom okrasou... Kdežto takový Durignonet ho potěšuje změnit... Věte mi, to je úplně jiné drama - drsné, skličující. Člověk bez práce je jako zvíře, úplně nula, je jako nepotřebná onuce pod starou postelí. Matka a sestra mi to dávaly pořádne citit.

Magis

Magis, právě jsem se něco dovedl... Néco, nad čím mi nastal rozum stát. Příklad jste mileneč slečny Duvantové! Já vim, že mi do vašeho soukromého života nic není! Souhlasím sto procentně. Ale nakonec přece jen, Magis... Ve vašem věku... když slečna Duvantová je... zkrátka, jak jste si mohl spát, promiňte mi ten výraz, ale... /Odhodlání/ Musím vám říci, Magis, že mě to vyděsilo, ano, vyděsilo. Když jste po tom všem řady zůstal, strasilo. Když jste po tom všem řady zůstal, strasilo by mě pořád myšlenka, čeno všeho jste schopen... Jestli mě snad jednou nezardousíte... Jděte si do pokladny pro gázi. /Odházení, otočí se ještě/ Skončil jsem, Magis!

Durignonet

/Magis zpívá a tančí/ Já mileneč, já rozkošník... /Když se otočí, očne se tvari v tvář Durignonetovi, který vesel zprava/ Dobry den, pane Durignonete!

/Slečna Duvantová odejde/

/ustoupila ke dveřím vlevo, něžně/ Emile - /pokyne rukou na rozloučenou/ Slečno Duvantová.

Duvantová
Magis

Dnes večer jdu do kina.
 Viděl jsem obrázky. Kráje Gary Cooper. Nic
 extra.
 Mně se líbí. Kdybyš vydělal polovičku toho,
 co oni!
 Matka /když všichni chvilu mlčeli/ Dostala jsem
 listek od Alfonse.
 Aha, od strýčka Alfonse. Je pořád takový
 flákač?
 Justina Ty budeš něco povídat! Ve dvadvaaceti letech
 si nedokážeš najít místo!
 Matka Cos to jenom provedl pan Duriquetovi? Jisté
 je! Byl na něho hrubý. Znam je!
 Matka /publiku/ Vidíte, systém! V očích matky je
 člověk vždycky gangster... /Popotkání si
 kalhoty/... a surovec.
 Matka Když za panem Duriquetem a sama si s ním
 promluví.
 Matka To je zbytečné, mamí.
 Matka Proč myslíš jsem si, že jsi solidní člo-
 věk. Máš tam přece známost, slusnejší ženu
 si nedovedu představit. Viděla jsi, Justino?
 Co má jiného dělat? Je jednou nohou v kro-
 vě... Když ti radši našla místo... a kus-
 táv? Myslíš, že má to dělat dobře, když má
 nezameštrnaného švagra? Takový sňoužný, dobře
 situovaný člověk. To mi může zkazit svatbu.
 Matka Rouby, ještě nejsi pod čepcem, holčičko.
 Justina /drupe/ Ty mi to nepřejíš, ty nezáde zavis-
 tivá! /Zavře zruvne radio/
 Matka /jde do poklebi/ ještě stěští, že má sestru
 zemřela mladá. Býla by skončila jako epitel-
 tíčka, měla k tomu náhlu.

/Je slyšet zvoněk/
 To je Gustav. /Jestě chvíli si upravuje vlas,
 sy, pak jde ke dveřím v pozadí/
 /obecenstvu/ snoubenec. Bankovní úředník.
 lodyň hoch, srdečný. /me si ruce, napodo-
 buje Gustava/
 /Vejde Gustav. Hodný mladěnek,
 zovílní, důležitý. Políbí sus-
 tinu, jde do popředí, me si ru-
 ce/
 Gustav Dobry den, maminko. Tu, to vase papěnkico
 skvěle voní. /Magisovi/ Tak co? Jak se ti
 vede?
 Ach, jakz takz.
 Gustav Za dvě minuty to bude lepší. /Procházi se
 sem tam velmí oživone, me si ruce, nakonco
 řekne triumfálně/ Smile, naseł jsem ti mis-
 to.
 Magis Nepovídej!
 Justina Vážně?
 Matka /pusť z ruky kastrol/ Pane bože, moje te-
 lecti!
 Gustav dotová věc. U řiveta, výroba papírových čá-
 lounů. /Nestále si me ruce/ Mam tam při-
 tele, učetniko, jmenuje se Lebreux. Křivili
 jsem s nim o tobe. Kámo volal, že se u nich
 uprázdnilo místo. Škocil jsem po tom, to si
 můžeš myslet. Třovka. Zitra te čekají.
 Matka Ach, to je od vas hezke, pane Gustave. Mat-
 le, poděkuj přece pannu Gustavovi.
 Gustav Nemyslete si, nebylo to nijak snadné. Musel
 jsem bojovat, ale držel jsem se!
 Justina Ach, Gustave! /stojí vedle Gustava a divá
 se na něj s hrdosťi. Matka odhází dozadu/

/Mezitím odejde Gustav a pak Matka

Matka

/Kýme hlavou/ Jistě, jistě. /Jde do popře-
di/

Neveznou jen tak kdekoho.
k magistrůvi/ Vis, říveť je solidní říma.
čestný. Vzděky čestný. /Zvedne úrazovacek
/Šermuje pěsti do prázna/ A pak, je krajně
energii rád. Když se vrhá na ty padouchy!...
Gary Cooper ohromě líbí. Energický typ. Mám
/Jde k němu. On jí vezme kolem pasu/ Mne se
Mýslíš? /Posadí se/ Pojd ke mně, Justínko.

Gustav

Matka

/se podívá na Justinu/ Mne se ten chlapec ne-
líbí.

Justina

/vrka/ Jak chceš, Gustave. Je to s Gary Coope-
rem?

Gustav

/Justine/ Tak co, kočička, dáme si večer
píáček?

Matka

To si myslím.

Gustav

To jenom z legrace, maminko... Měl jsem z děk-
la stěsti, vid, hmle. Beze mne...

Matka

Pane Gustavi!

lúk, tuki To je ta vaše slavná, maminko! Slav-
na mamincina. /Smeje se na Amila, stouchne
ho do zad/ Snaž se brzo vyléteť, abyoh ti
neml najít nové místo a maminka vyběhla dal-
si lahvev.

Gustav

/Gustav mlaska/
0, 0i 0, 0i /Matka naléva do skleniček/

Matka

/se vrací s lahvi, podnosem a skleničkami/
Na tu dobrou zprávu.

Justina

Bud klidný, sama na to dohlednu.

Gustav

Doufám, Amile, že mi uděláš čestí Vis, já se
jen tak za někoho nezaručím. To je jednou od-
povědnost.

se zvedne, myslela jsem, že vstal, aby mi odpověděl. Vlez mi na záda, povídal mi, a byl pryč.

/druhem hlasem/ Jako by mu za patama hotelo.

/Kmilovi/ Době je to k smíchu? Moje nestěsati je ti k smíchu?

Najdes si jiného!

Ty nemáš srdce, milé.

Ale když tě už...

/Společně divoce/ Nic! Slibil a slib musí splnit!

Slibil nebo neslibil?

Rošťák.

Správne. Proč si chceš stýj co stýj vztit rošťák?

Jakeho rošťáka?

Jake stěsti můžeš čekat od člověka, který...

Kašlu na stěsti. Oni, aby si mě vzal.

Dobrá. /Zvedne se. Justina ho zase usadí na zidli/

Jst muž? Ano, nebo ne?

Se vi.

Nesmíš svou sestru nechat urážeti

Copak tě urazil?

A neurazil? Co bys ještě chtěla?

Tomu neříkám urážka.

Ach, když zíl tvuj otci!

Gustave!

/Obě ženy odejdou. Magis se přouhá-
ní s tam s bezmocným podražde-
ným gesty. Přitom si Gustav v kio-
bounu a s aktovkou/

/publiku/ Na všecko má odpověď.

Dovolíš se o něco div.

a já taky v šest.
Jak si na něho mám počkat, když končí v šest
publiku. Pak se obrátí, jako by dostal nápad/
Slibuju. /Vstává s bezmocným gestem určeným

Slibuješ?

Dobře. /Once vstát. Justina ho opět usadí/

Zítřka, slyšís, zítřka si na něho počkáš u vý-
chodu z banky.

Máš pravdu.

To je má věc.

A co, když tě pak bude podvádět?

oprostákní!

Už mám těch pitomých narážek dost! Mám si
snad kvílit tobě svlíct kalhoty?

Peníze budíknišemu si říka muzsky!

Jak?

Musíš ho přinutit.

A když nebude chtít?

Byl mi manželství. Musíš trvat na tom, aby
Ty jsi teď hlava rodiny. Půjdeš za ním. Sli-
buj spílit.

Přivedl by ho za límeč zpátky!

Co by udělat?

Magis

Pochopil jsem okamžitě. Vzpomněl jsem si na
justiční, podíval se na georgettu a všecko jsem
pochopil. Věci se mi naráz vyjasnily. Tak ta-
kové dívky, čisté jak studánka, ještě existu-
jí, blesklo mi hlavou. / Podíva se na gustava/
/Magis jde k rampě/

Gustav

Poslyš...
/Avšak zleva přichází georgetta.
Když ji gustav uvidí, vstane a
divá se na ni jako u vytržení/
Drahousku, dovolíš, to je jeden můj přítel.
milit. slečna Blossardova. Georgetta... Jul-
coi Julcoi rychele! Co si dáš, miláčkové? /Gus-
tav a georgetta si sednou. Gustav jí hlta
oči, hlada jí ruce/

Číšník

Magis si také sedne/
/Gustav si sedne a máe si ruce.
Magis si také sedne/
Má poklona. /Posune do popředí kulatý stůlek
a zídle/

Gustav

hm... hm... mám schůzku. Nu, pojd se mnou,
aspon všecko pochopíš. /Vezme magise pod
paži a táhne ho ke kávárně, kde se pojednou
ukáže číšník. Číšníkovi/ Bud zdrav, Julco.
Máš se?

Magis

ano.

Gustav

Ach tak! Justina tě posílá?

Magis

Četl jsem s tebou mluvit.

Gustav

Tak vidíš! Jisté mě omluvíš. Řad bych tě po-
zval na skleničku, ale mám naspěch.

Magis

Docela dobře.

Gustav

Řezka přáčička, víd?

Magis

Ujde to.

Gustav

Nazdar, hmle. Jak se máš? Co u řiveta?

No ne, podivějte se na toho mládence. Vypá-
dal jako telátko s tím svým starostlivým cu-
mákem.

/Georgette/ Mélas dnes hodně práce, prouč-
ku? Vypadáš poněkud unaveně. Nebo ne? Nebo
se mi to jen zdá?

Magis Bodejt, ty starostlivý čumáčku! /Jde si k
nim sednout/

Gustav Pracuje v administraci časopisu.

Magis To je báječné.

Gustav /Vstane/ Nu, kmile, jsem rád, že jsem tě
viděl...

Magis Ale já ti chtěl něco říct.

Gustav Nezapomínej, že doprovázím Georgettu domů...

Georgetta Nevadí. Když chce tvůj přítel s tebou mluvit
... Mám ještě nějakou pochůzku. Vřetím se
pro tebe za deset minut. /Magisovi/ Stačí?

Magis /Galantně/ Úplně, slečno...

Gustav /Georgetta odejde/

Gustav Postouham.

Magis Především ti, kamaráde, gratuluju. Je okouzlu-
jící.

Gustav /Vítězně/ Všiml sis?

Magis Rozumím ti. Rozumím ti moc dobře... Ale je
kmile, já za nic nemůžu.

Gustav Slibils jí manželství.

Gustav No ano, slibil. Ale co z toho? Byl jsem upřim-
ný, čestně slovo. Věřil jsem, že Justinu mi-
luju. Věřil jsem, že můj cit je láska. Ale
ted, když to porovnávam s tím, co cítim k

Georgette, uveďomuj si, že to nebyla láska.
V tom je ma tragédie.

Ovšem. To je jasné. Ale já jsem nemyslel, aby
ses k ní vrátil. Vis, co Justin nejvíce mr-
zí? Že jste se rozěšli ve zlém, že ti vyada-
la, že ti řekla okřívá slova.

/se zdvíženou dlaní, slavnostně/ Já se na
ni pro to nezlobím.

Ale ona se zlobí. Vis, jaká je taktika její-
na...

/udíveně/ Justina?

Jej. No ji neznám. Myslí se do její situa-
ce. Podívej se, měl bys k ní nějaký vzeer,
zujit. Hezky byste si to povědli. Nemyslíš,
že by to bylo elegantnější?

Dot se vi, že ano. /Vysune si mandlety/ Ale
jak to udělat? Každý večer jdu s Georgette
k ní domů. Zůstanu tam vždycky na večer. Ona
je hrda, vis, a zárlivá... Do bys navštívil.
"Gustave, kdybys mi zůstal jen jednou, jedin-
krát, neodpuštěla bych ti to..." "Kakové je.
Řekne rovnou do očí.

Pro jeden večer se svět nezobí. Zítře po
uráde přijde... Jenom na chvíli. Na doo-
Gettu budeš mít ještě čas. Někdy jí, ses
máí hodně práce v dance, že tě bít doprosil,
abyš tu zůstal do sedmi. Do se práce stává.

Máš pravdu. Ujednáno. Tak zítře přijdu. Ale
neposlá, rozumíš, miler? Abych to dal do po-
řádku, Georgette...

/V pozadí se ukáz Georgetta.
Gustav překotně vstane, běží za
ní. Oba odejdou/

/sedi stůle za stolem v kavárně/ Po tom všem
si budete o mně myslet: vyčtyřlady líbák, do-
vede nastrožit past, lečku... Vůbec ne. Že
sestry jsem si nikdy dělal... Slo mi o něco
jiného. Nechtěl jsem doma mít scény. Proto

Magis

Gustav

Magis

Gustav

Magis

Gustav

Magis

Gustav

Magis

... kdy potkal Georgettu. A kdyby jí nebyl potkal, mohl zít do sta let a věřit, že to, co cíti k Justine, je láska. Byl by prošel šťastný, spokojený život, založený na citu, který ve skutečnosti nezakoušel. Vzděl jak se seznámil s Georgettou? Mladě. Prave tak dobře se nemusejí potkat vůbec. Na světě je pousť lidí, kteří svou Georgettu nikdy nepotkali, a taky mívá o lásce. Jenže "mladý" te" jsou dvě různé věci, záleží na tom, komu se to řekne: Justine, nebo Georgette... Uzna- vám, ta jeho Georgetta je krásná, dokonale, ale co když zitra potka jinou a pak zas ji- nou, Adélu, mrtí, milionů? Jóně je tedy láska? Žeřík vé tme, kde nikdy nevíš, na které přice práve jst a kolik ti jich ještě zbyvá? Zvíz, kde nikdy nevíš, kterým pátem práve jedes? Kde zůstala vášnost, opravdovost, kde je nějaká záruka... Mní láska jenom oby- čití. Horečku taky cíti, i když jí někdy zjis- tí terpve teplomérem. Ale přece to není stejné mt sedmatřicet a půl nebo devětatřicet a půl. Jak se tedy láska pozná? Neco užasnéno... do- bra, ale užasné při sedmatřiceti a půl, nebo užasné při devětatřiceti a půl? To je věcně rolativní. Mador je mador, takovina je takovi- na. Ale láska? S Georgetou vic než s Justí- nou, dobra, uznávám. Ale to není žádné merit- ko. V tom není špetka rozumu. Když o tom pře- myšlite hlouběji, napadne vám: a co po Geor- getě? Měl by si to snad člověk odevovat po- řád? Zkoušet to se všem? S mladěm, s Ol- nankam, s Gernoskam, či dokonce s vedoucí- ním... /Štánikovi, který jde kolem/ Ale co? Jestli to věcně je jen zvasť? Ohromný zvasť? Co? Jestli láska je něco, co si na-

ky/
 /Štánik přinesl konečně tři sklen-
 kdy nepřijma. A věřil az do dne...
 cela upřime, protože telata pyvali zřídka-
 ji mlínju." Věřil, že Justinu mlínje. A do-
 zila tahlé Gustavova věta: "Věřil jsem, že
 se porovnáji, jak dovedou... Mne jenom zara-
 zub. Přednobil jsem jim řízek z Gustava. Ať
 jsem musel tém dvěma jezinkam dát něco na

Roza

Tak co?

Ach, to je Roza. /Lyričky, s rozprávami / pazemi / rozo, rozo, rozo.

/Zleva príjde Roza, bujných tvaru, / vyrovná tricaťnice/

mlouvané? A vidíte, ženale oit hýbe svetom.
 jsou přece muži, kteří z lásky dělají nevě-
 řitelné věci. přestěnují se, změnit zamestná-
 ní. proč to všecko? kvůli norece, kdy ani
 nevědí, jestli mají třicet sedm a půl nebo
 třicet devět a půl. Možde vám z toho mrazí po-
 zádech? /Vstane, jde do popředí a Otávik zá-
 tím urovňává stůl a židle/ Georgetta, dobrá,
 nemam nic proti tomu. Ale ohtěl jsem si to
 ověřit. Taková velika, solidní láska přece
 musí obstát v malé knouce... docela malic-
 ké... V určitém smyslu jsem tak prokázal do-
 konce službu. Přistí den jsem zetelefonoval.
 /úděle pohyb, jako by zvedl sluchátko/ Ma-
 lo, administrátor... prošim slečnu Georgettu
 Blossardovou... To není soukromý rozhovor, to
 je vzkaz od její matky... má jen jednu matku,
 pane... /publiku/ žádné soukromé rozhovory!
 Ráky poraděki /po telefonu/ Hlalo! /stisk-
 ne si nos a změni hlas/ halo, holčičko... má
 tom nesejde, prostě přitel... Gustav vám řekl,
 že má dnes večer v dance nějakou mimodánu
 práci. Nechtěl vám nic předpřisovat, ale měla
 byt se tam o půl sedme zavolat a přesvědčit
 se. V té době bude váš Gustav u jedné děvky v
 ulici Borrego, Meloučim se, devenko. Nemáte
 zác, devenko? /Děla, jako by zavěšoval/ Oprav-
 du jsem se domníval, že ještě láska takovou
 zkoušku vydrží. Nikam vám, o sestru mi vůbec
 nestlo. Dělal jsem to z čisté vědeckého zájmu.
 Ale opa mě zklamali. Gustav se vrátil do uli-
 ce Borrego, ze začátku jási nesměly a zakřik-
 nuly, pak pomaloučku... /Mně si ruce, napo-
 dobuje Gustava/ Jednoho dne jsem se ho zep-
 tal: "Co georgetta?" Odpovědel mi: "To bylo
 příliš krásné!" Oženil se s mou sestrou.
 /Má se při těch slovech prohnati a podpa-
 va/ Jeli na svatební cestu do Pontatneblau
 ... moc se jim to líbilo... Justina o tom
 mluvila ještě na smrtelné posteli... Montai-
 neblau, znáte? Pírota... Já tam nikdy nebyl...

Magis /jde k ni/ special jsem. V motru bylo more li-
 di.
 Róza /Inostejne, svleka st bluzu/ Vazne?
 Magis Videl jsem otnskeho mopslika. Dejraoni, k po-
 pukani.
 Róza Podivej se mi na zada. Myslim, ze tam mam
 vimiratko.
 Magis /se diva/ To nic není. /vunda st kabát,
 zatimco róza jde ke stene vpravo, vytahne
 z ni skladaci postel a stela ji/ Videla
 je si nový zurnál?
 Róza To me nezajma.
 Magis Zaciná se ochlazovat.
 /róza neodpovida/
 Mezda se ti?
 Róza Coze?
 Magis Rikam, ze se zacina ochlazovat.
 Róza Ade?
 Magis Venku, k certu. V ulicich.
 Róza Nevstima jsem si.
 Magis /publiku/ Charakter, vete mi... /Pristoupi
 k róze/ Mas sveho mlíka radat?
 Róza To te zajima? /pozornu se poprasi/ Podivej
 se. /Ukaze na ne/
 Magis /lichotivě/ hm... hm...
 Róza Leoktera zenska by dala za takove poprasi de-
 set let zivota.
 Magis To si myslim!

/róza se natahne na postel/

WZHEN

Tak co, milie, ty jeden samponer?

/Vejde WZhen a Roza, v ruce kas-
trol, kterym se zabývá po celý
výstup. WZhen je státní paděsat-
nik/

A tak jsem si šel po svém, svou pravdou, a
bylo to báječné. Do té doby si myslel, že
system je před námi. /Zamává ukazováčkem/
Kdepak, ani nápad! System je nad námi. Nek
poch sít, sít, rozprostřena nad náši hlavou
... Neco jako mřížka pro popínave rostliny
... Prichytilis se, sít té pozvedne, ale pak
už si nevíšes po svém. System té vytáhne na
podium, jenže na podium už nic není pravda
... Slovek záone cnytracit, už není svym pá-
nem... začíná lez... slovek vymysli duvody,
pohnutky, omlyvy... až se do té site celý zaple-
te. Nebýt toho, musel by šit do sebe... a k
tomu nemá odvahu... Boží se... protože ve-
vriti... tuhle v našem nitru, je prázdnota
... A tak se radši chytí site. Roza, ta má
táhla pekne k zemi. Zadne rozumovaní, nic ta-
koveho... Ale ja byl tehdy jeste hlupak. Ne-
vadel jsem v tom štesti... A vite, co me
znitolo? Nikdy byste to neuhodli. Jo, že
jsem hrál dobre karty... pitomost, vidíte?
Zil jsem si jako prase v site, než jsem si
dal nasadit na hlavu venec. O té doby jsem
byl ztracen... Pak už jsem šil jako ovence-
né prasátko... Vnu na tom má taky WZhen,
rozín manžel...

Magis

/Čtále ve tme odjete lůžko i s
rozou a Magisem do kulis. Když
se světla rozsvítí, scéna je
prázdná, Magis se vrací, oblek
si boty, kravatu a kabát/

Roza

Rozis, když chci jet metrem do stanice Bu-
rope, mam přestoupit u Heaumuru, nebo u
Strasbourg-Saint-Denis?

/P. chvilí je ze tmy slyšet rozín
hlas/

Magis

Už jdu, miláčku... /Dehne si vedle Rozy, svět-
la zhasnou/

/Magis je zřejmě polichocen.
Číšník posune do popředí stůlek.
Mračí se sesednou za stůl. Vejde
Berthouillet, pětápadesátník, do-
stojný, ale zovčasný. Vítají ho
pravě tak radostně jako Magise,
avšak s určitým odtínem necty/

Satraportský magis. Ten si tu nahrabe...

Uvidíte, zase nás oskubel...

tam schoval.
/potřeze magisovi rukou/ Nuže, magiste, vy-
supte z rukavu všechny trumty, co máte si

Na, náš samojedni!

/Magis a Bvzen jdou ke kávárně-
ce. Tam přijde mezitím číšník a
dva Hoste. Hoza do chvíli odejde/

idem.

Nepůjdem do šescarjotu na particku?

Proč te to zajímá? Nech Bvzena na pokojí.

No přece, ze je něco mezi námi...

Co?

/obecenstvu, zatímco si Bvzen jde dozadu za-
pálit cigark/ Věděl něco, nebo ne? Byl jsem
z toho jarek. /hoze/ Vi to, nebo to neví?

No, jak se chováš k hoze. Copak už mezi ná-
mi není důvěra?

Proč?

Kvůli, magiste, ty bys mě rozesml...

/hoza ani nepozvedne oči/

/ve samotlbym úsměvem/ Dobry večer, Bvzene
... Dobry večer, hoze. Jak se máte?

A ja, libee, nevidel, do čeho se řítím. Ma-
gis, to je někdo! Nalouk jsem se, začal jsem
mit rouny a nevidel jsem, že se ženu do pro-
pasti. Člověk má ve všem znát míru. Jak se

Magis

/Hráči supějí. Zatímco ostatní pla-
ti Otáňkovi, Magis jde k rampě/

Berthouillet

O, Magis to je někdo!

svzen

Zas všecko shrábne, mizera jeden.

Magis

/vítězně/ srdcová devítka bere.

Druhý host

Taky jsem si myslel.

Berthouillet

Jsou hlasy pro i proti.

Druhý host

A co tyhle ty srovnání národy? Co si o tom
myslite, jen tak mezi námi?

Berthouillet

Čekáme na volby.

První host

/po chvíli, kdy se věnoval hrě/ A co se po-
vídá na ministerstvu, pane Berthouillet?

svzen

Pozor na dámu!

Druhý host

/s oddivem/ Jo jsem nečekal...

První host

/váha/ Ještě bych počkal. /Vyhodí kartu,
Magis jí přebíje jinou/

Druhý host

/Prvnímu/ Tak co, vyjde s tím?

Berthouillet

Kdo by to neuznal, pánové! Před Magisem klo-
bouk dolů! /Magisovi, jenž právě zahrál/
Výborně, brachu, tak se to hraje.

První host

Vidai pan Berthouillet uznává, že Magis je
lepší než on.

Berthouillet

/podává všem ruce/ Pánové! Mily Magisti! Ne-
vytráňte se. Přijel jsem jenom na skok. Po-
divám se, jak hraje magis. /Postaví se za
Magise/ Ohlápki! Čertův chlápki!

svzen

Budte zřevy, pane Berthouillet!

Jednou pusti, neví, kdy se zastavit. Jako Napoleon!

/dohodni Magise/ mily Magisi...

Prosim, pane Berthoullete...

Přijel k nám strýček z Montaubanu, berní úředník. Kraje rád karty, ale nečce se mu do kavárny. Otary pan ma rád ponodit. Přijde k nám zitra na particku. Zálezi mi na tom, přijde, moje pani bude mit radost.

/Mezitím odešel Hvez a oba hosté. Číšník npravuje stůl a rovněz očihaži. Berthoulllet jde ke stolu v pokředi, připravuje karty, židle. Magis zustane stát na mistě a přemýšli. Sotva začne hovorit, vejdu postřane pani Bert-houllletova, strýce a Berthoullletova. Vy dcery: Kortensie, Lucie, Char-lotta. Pani Berthoullletova, Bert-houlllet a strýce zasednou k první-mu stolu, vezmou karty a dnuvají. Tři dcery si sednou za druhy stůl. Poněkud vzadu. Kortensie tu roz-loží karty/

Dak jsem tam sel. Dokonce mi to lichotilo. V nasi ulici je vsichni znal. Pani Bert-houllletova vzdycky v klubouku, tři dcery v houllletova. /Dmnuje je tak, jak si postřane sedaji ke stolu/ Kortensie, Lucie, Charlot-ta. /Magis si sedne k prvimu stolu/

/ra hned začne/

/u druhého stolu/ Jedna, dvě, tři, čtyři, pět, šest, sedm. Dilezita zprava.

/vaha/ kam vynesť tühle, nebo tühle?

pat, šest, sedm, navovlase žena...

Dak hrajem, strýcku?

/mrzute/ Jen pomaloucku. Zedny speech. Co kdyz

Berthoulllet

Magis

Berthoulllet

Kortensie

Bertrc

Kortensie

Berthoulllet

Strýc

Magis

Magis /Lhostejně/ Zase? Ty ohlípnikni! Ze tam cho-
 díš kvůli těm třem koroptvákům? Jen aby te
 neroznesly na cukry. ^{was} Všechny knoflíky?
 Ukaz se. /Vytáhne knoflík/ Dej sem kabát.
 /Magis sylekne kabát, róza přísti-
 va knoflík/

Róza
Magis

Magis vstane, zatímco ostatní po-
 kračují u obou stolu ve kře. Ho-
 mazet Magise, zastaví se/
 Dnes večer ne. Jdu k Berthouilletům.

Strýc
Hortensie

Magis /publiku/ Neda se nic dělat, v montážním
 to nějak divně hrajou.
 Čtyřt, pět, šest. Potkaš krásného blondýna.
 /vyhodi kartu/ Bernu.

Magis

Magis /Berthouillet uděla rukou uklidnu-
 jící gesto, Magis rezignuje/

Strýc
Magis

Magis V normálním případě... To ale není žádná
 hra... Bernu si tu kartu zpátky...
 Promítně...
 Me nebudete užít hrati už dvacetilet let,
 co sedím v úradě, se nikdo neopovázil...

Magis /Magis uděla gesto, jako by se
 omlouval/
 Propánakrále! Přece jste ho nemohl mti!

Strýc
Magis

Magis /vyhodi kartu/ Lady je kluk!
 /zúřivě/ To není odpověď. Ne, nemůžete ho
 mti. /Vyneše kartu/
 To se uvidí...

Strýc
Magis

Magis /Magisso-
 vynesu tuhle, a on bude mít kluká?
 vi podezříváve/ máte kluká?

U házy bylo všecko jako na dlani, žádné úva-
hy, žádné důvody... U Berthouilletů o ně clo-
vek zakopával na každém kroku. - Každý, kdo
začne přemýšlet o příčinách, propadne nako-
neč uzkokosti a uzkokost s sebou nese změnu. Byl
jsem pro takovou změnu zralý. Člověk je sbást-
ný, ale to mu nestačí, začne pátrat po pří-
činách svého štěstí a zjistí, že jsou nastá-
lé. Co kdybych onemocněl, přišel o místo, ne-
mam žádné úspory. Uzkokost je tu. Člověk zne-
klidní, začne hledat něco jiného, obrátí za-
číná... Jakkoli se jednou vrátíme do systé-
mu, myslíme, že potřva věčné. Ale pak přijde
uzkokost. Říkal jsem si, loza, dobrá, nemůže
být počnyb o tom, že má nejkrasnější zadek
v celé čtvrti, ale už se známé dva roky, co-
pak to může trvat věčně? Ale kde je psáno,
že to nemůže trvat věčně? Wiffelovka přece,
trvá pořád, no ne? A křemen. /Jde k loze,
ta mu podá kabát/ A co křemen?

Magis

/Klidně/ Jaky křemen?

/se obrátí ke stolu, kde sedí Berthouilletovi/
Křemen... /Sedne si, pokračuje ve hře/

Magis

Střjo

Piky, bern.

Magis

čara, bern.

/Vstoupí Ralfard, krásný muž, du-
ležitý, výtečný/

Berthouilletova

/no uvidí první/ pan Ralfardi
/vstane, je velmi rozrušen/ pane Ralfarde!
Buďte vítáni! /Magisovi rychle/ Přednostá-
me kanceláře... /Ralfardovi/ Jo je překva-
pení!

Berthouillet

Ralfard

Doutám, že přijemne?

Berthouillet

Báječné, pane Ralfarde, báječné, můžete si
myslet!

Ralfard

Rukulibám, milostpani! Pořád jako ružička.

Berthouilletova

/zmataná/ Ale, pane Ralfarde!

/veľmi priľahlivé/ To je čiastočka s prísloviem
mlúvať rozkos, oboje... Inu, norma ma-

Katard

ale to není žádný systém.

Střivo

/s lichotivým pohledem/ Půvabná žena hraje
vzděky dobře. Zadíva se na vás a člověk je
zmatený, roztržitý, okouzlený. Zapomíná na
kartu. Neodvází se hrát obyčejné díky. Hraje
srdcovou barvu, aby se jí zalíbil.

Katard

hraju tak špatně.

Berthouilletová

A mládežník? Má bych viděl mládežníka s kar-
tant v ruce.

Katard

Podomáky silná čtyřka. Partie může být za-
jímavá.

Berthouillet

/protektorsky/ Teď mě...

Katard

Máš přítel magis...

Berthouillet

Potěšeni na té straně.

Katard

Veľmi má teší, pane.

Střivo

Máme tu strýčka z montaubanu. Berni udeřil.

Berthouillet

/hrozí úrazovčím/ Berthouillete, vitim, ze
znáte mě slabe strany...

Katard

Ale co vás napadá! Ostatně... nemáte taky
chut? Vitim, ze rád hraje.

Berthouillet

Vitim, ze jste hrál. Neboč vás ruší.

Katard

Vy jste samý zert, pane Katarde.

Berthouilletová

ste jednou zanedbával svou pávabnou zombanu,
přibíel bych na radu ja.

Katard

/oba najednou, okouzlené/ Pane Katarde!

Berthouillet a jeho žena

Bel jsem kolem a řekl jsem si: dujdes slobit
malou portanu krásne gami Berthouilletové.

Katard

/Velmi dovoluji / dlečno Charlotto, znáte ten vtip o tom auvergnanovi?

Magis

Hortensie

/udivena, usměvavá / pane magist. ...

dem ke králi, budeš jeho potěšením. / Zpívala / chceš mi dát šleštil? Pralala, tralala, tralala- la.

/Dívky se smějí/

/vstane, šprymovně / jde to. / Opět si sedne / A královna dáma. Tu si vezmu. Pojd' sem, ty rozkošná holčičko!

Magis

Berthouillet

/od sousedního stolu / jak vám jde školka?

/Dívky se smějí/

Ale, ale, ale, pikový král, jen pojd' sem, sta- rý!

/Hortensie rozdáva karty, Magis je jako vyměněný, celý ozříje /

Mládež si zahrává zoliky... Já, já se jsem mládež?... Mládež si zahrává zoliky... Práv- da, byl jsem v jejich věku... Neveděl jsem to... Dálo se mi, že to nikdo neví... Mlá- dež si zahrává zoliky... /napolo v extázi a v slzách / jako bych viděl starou, velatí stu- starou zahrádku, obhnanou zdi. A uvážit stu- džku... A jako by se otevřela brána... Mlá- dež si zahrává zoliky... / Otáčej se, jde ke stolu, kde sedí dívky, usedne /

Magis

/Magis vstane a jde s rozradostně- nou tváří pomalu k nim, zatímco bere do ruky karty /

/Magisovi / Nechte je, pane magist. Poďte k nám. Mládež si zahrává zoliky.

Hortensie

Berthouilletova

/kterou začíná Rastard rozčilovat / jak my- slíte, pane Rastarde.

va... Víte, milostpaní?

Magis
 Berthouilletova
 Berthouillet
 Kaffard
 Berthouillet
 Kaffard
 Berthouillet
 Kaffard
 Berthouillet
 Kaffard
 Berthouilletova
 Kaffard
 Magis
 Berthouilletova

Magis /zvona vstane s rozzářeným obličejem/ Mini-
 sterský úředník...
 Pan Magis - ministerský úředník...
 Mily magisti, slyšíte, pan Kaffard se posta-
 ra o to, abyste se dostal na ministerstvo...
 //jako Ludvík XIV. /Ale ovšem...
 /vstane, velmi dojata/ Pane Magisti /Kaffar-
 dovi/ Dovolíte?
 Vite, ze se jolivetovi nedati valne. Byl jsem
 za ním na klinice minulou nedeli a řekl jsem
 si: za dva za tři týdny se uvolní místo, mo-
 žná bychoh tam prosadit toho mladíka, líbí
 se mi.
 Ó, velmi schopný, pane Kaffarde. Velmi seri-
 ózní.
 Kaffarde, je ten mladík schopný?
 houllete, je ten mladík schopný?
 houllete dřívene/ řeknete mi, pane Bert-
 zeny se na mě usmívaly, milostřami. /Bert-
 smokink. A líbil jsem se, věte mi, krásné
 byl mladý. Mělylo večera, abych si neodlekl
 tove/ Aon, já jsem taky vyváděl, když jsem
 mladík je nemožný člověk. /pani Berthouille-
 když je mladí veselé. Nikam vzdáky, smutný
 vo, mladý muž! Vy jste vesela kopa. Kam jád,
 Starosti přijdou později. /Magisovi/ Bra-
 ven je nechte, milostřami. Mladí je mladí.
 /Kaffardovi s omluvou/ Jsou tak hluchí...
 /Dívky se smějí, magis se směje
 tak, ze se smichy az zakuckava.
 V udiveném tichu, je chvíli slyšet
 pouze jeho hluchý smích. Od ved-
 lejšího stolu ho pozorují/
 jeden auvergnan vede na porážku krávu. Potrá
 ho soused a ptá se: kam s tím volem? By trou-
 bo, to nepoznáš krávu? povídá auvergnan. Vždyť
 já se nepřal tebe, odpověděl soused.

Ne. O jakém auvergnanovi?
 Berthouilletova
 Magis

Opomna

/Magis ji dononi. Charlotta se na
neho podiva, usmeje se. Magis ji
obejme/

/jde ke skrinu, v pozadi/ Pane Magisti, poj-
dte mi pomoci se sklenickami!

Vaznost... penze... jo se musi oslavit...
Charlotta, prines anjzovknu!

Charlotta

Berthouillet

/publiku/ A tak jsem se oznil. Myslete, že
 s Charlotou; Kaepaki s Kortenssi, s tou nej-
 starší, jako za dávnych časů... Hodíte jsou
 vďaky velmi prozřevati. Mají instinkt...
 Berthouilletovi uhodil, že me jedna z jejich
 doer zajima. Jenže se spletl v číste. Pro-
 mluvil si s Kortenssi a ta rekla ano. Zkus-
 te tedy něco delat. Rekl jsem: dobrá! Konec-
 ně Charlotta nebo Kortenssi, na tom nesáde.
 Člo mi předevsim o to, proniknout do světa,
 který se přede mnou najednou otevrel. Pro-
 stěd- niknout do něho a zadržít se v něm. Proste-
 nitvím Charloty, nebo Kortenssi... Dvěte-
 jako dveře... Taký jsem nastoupil do minister-
 stva... A to je zas jiný svět. Lidé se mi.
 profoze v ministerstvu, nejikam, že práce
 není k ničemu, to ne, jiste k něčemu je, ale
 slovek neví, k čemu. A to uklidňuje. Zdána
 odgovědnost... Zádny zamesnavatel, nebo ale-
 spon neuroty, neznamy... chote-ll Kaffard.
 Ale Kaffard me nepatlil, citíte ten jemny
 rozdil. Vsak take, podle mého, by bylo na
 svete lepe, kdyby vsichni lidé byli statni
 zamesnanci. Namitnete; a co práce? Ale li-

/když se zvedne opona, sedí ma-
 gis v trepkach v kresle v počte-
 di a čte noviny. Kortenssi se sedí
 poněkud vzadu a plete. Po chvíli
 magis vstane, složí noviny/

Magis

řaz dekorace jako v prvím dějství. Vlevo se obstará kontrol-
 ni poladna, velký stůl se poneča, přida se kreslo pro před-
 sedu soudu a kreslo pro prokurátora. Vlevo se znovu kavárnič-
 ka. Prava strana představuje nyní maloměstský interiér. Kres-
 la, židle, to ti velký předelník. U dveří v zadní stěně vě-
 ští. Na prave strane v počte di obraz Carlinradu.

D R U H É D Ě J S T V Í

Hékl jsem mu: Cočete vědět, jak na mě púso-
bí vaše hrozby? Jsem mi k smúchu, ano pane,

/ve špatné naladě/ Bud zdrávi! Bud zdrávi!
otřpyáku, dáš mi pusu?

U nás v ulici je plno chrípky!

Josefe, to je překvapení. Gratuluju.

Jako já, káno jsem si vážně myslel, že mam
chrípku.

Teťa Helena má revma. V jejíh věku...

Nepovídej.

Víš to, že Josefa povýšili?

Dak sis přece koupila ty žluté záclony...

Dej mi kloubek...

Vítám vás, maminko, dobrý jen, tatínku!

Dobry den, smíle!

Dak jak žijete, holoubč?

/Zadníh dvehm vstúpni Bertnou-
let, Bertnouletová, strýc z mon-
taubanu, Charlotta, Lucie, Josef.
S Jortensim a magisem tvoři ruz-
né skupinky, objímají se, pláno-
gřejí si a mluví jeden přes dru-
hého/

de přece nehledají práci, hledají úhá, do-
stavení, místo, kam by mohli každé ráno oco-
dit. Mohlo by se jim dávat pořád něco oúso-
vat... A tak tedy ministerstvo, svátba, dak
svatební cesta a nový byt. Ve třetin patře...
stve a všecko, co vám ještě nam vydrávéti!
Chtěl jsem povorit o sobě a místo toho jsem
se zapletl do historie o byt. Kánil na ten
byt! Ale teď pozor, rodina přilehali!

Bertnoulet

Strýc

Magis

Jortensie

Magis

Bertnoulet

Bertnouletová

Jortensie

Lucie

Charlotta

Jortensie

Magis

Bertnouletová

Bertnoulet

Magis: A narěmy?

Josef: Bylo by se mi to narkamě libilo. Ale ted je konec. / Pokyvně litostivě hlavou / Tra-
dice vymřela. Ataturk všecko pokazil. Žá-
ně lezy... ..

Magis: Vida, vida...

Josef: To bych řekl; málem jsem se tam narodil. Pa-
ť jsem Turěk. Pak z toho sešlo... ..
ta si tam našel místo. Moc nechybělo a byl.

Magis: Ty to znáš?

Josef: /se přiblíží k rytině v popředí na pravé
straně/ nelemesel! Pohléd na Gattinrad. Pos-
por... ..

Magis: /ženy se bavi vzadu. Kortensie
nalevá kávu/

Magis: Nekřikal jsem vám to, strýčku!

Strýc: /který si sedl a doluje v mise se zlámsky/
Cože?

Magis: /si obuje střevíce/ Vezměte si, maminko,
vezměte si, ale ne všecko.

Berthoullertová: Ty tři patrali musím nabrat dech... ..

Berthoullert: /roměž vystoupí ze scény - vítězně/ Samy
úředník. Jsme úřednická rodina. /Prozřevu-
je si/ kdo se má líp, kdo se má líp než
úředník... ..

Magis: /se vynoří z houfu a ukáže na Josefa/ Onou-
benec luče, úředník u dráhy.

Kortensie: Ne, koupila jsem je v obchodním domě Dafalet-
te.

Berthoullertová: Konec konce, člověk žije jen jednou.

Magis: To jste mi vyřídil dobře, tatiňku!

K smičku.

Josef
Magis
Josef
Berthouillet
Magis
Berthouillet
Charlotte
Berthouillet
Magis
Berthouillet
Charlotte
Magis
Berthouillet
Josef
Magis
Berthouillet
Josef
Magis
Berthouillet
Josef

Taky ne.

/Zertome/ Zadne zenske? A copak tam lide delaji takle v nedeli odpoldne?

/Jenz se priblizil/ sakramentsky milil! Vzdy-
oky ma nejaky vtip v rukave!

A jestlipak vis, milie, ze se ted nesmi ri-
kat Garthrad, ale Istanbul. Tak krasne Ga-
rthrad, zastrelil te.

Nepovidej.

/vane/ Bodejt. Tam se s nikym nepiplaji.

A co particka? Nehodime si?

/ozivne/ Proč ne? Vilit tomu jame se sebit.
/jde do priborniku pro karty, postavil zidle
kolem prvniho stolu/ Jady pro vas mist.
/jde ke druhemu stolu, polozi karty na stul
- ponekud zmenenym nlasem/ A mladez si za-
hraje zoliky...

/Madene/ Ano, ano, zoliky!

/Magisovi/ Ale milie! Nebudete pruce utra-
cet svuj talent v zolich. Pojete pokne k
mani

Magis mladez...

Berthouillet / U prvniho stolu se-
Mchte mlade pohromade. /

Zacneme, nebo ne?

Vemte si Josefa.

Josef nehraje, ten jenom odhazuje karty.

Ma zoliky stadi.

/Bezradny magis jde k prvniemu
stolu a sedne si/

Do toho! Ukazte nam, co umite.

Strýc

Zavřít to okno. Nemohu myslet.

Charlotte

Nějaký průvod...

/Z dálek je slyšet fantary.
Charlotte jde k pravé stěně a
dála, jako by otevřela okno.
Fantary je slyšet hlasitěji/

Magis

Zkoušel jsem to znovu...

/Josef to vykona. Charlotte a Lu-
cie se smějí/

Charlotte

/u druhého stolu/ Pant, Josef! Jste mi dlu-
žen fanti! Čím se chcete vykoupiť?... Polib-
te mě na čelo.

Magis

Je to spravedlivé? /Pobouřené/
Přám se, je to spravedlivé? proč jsem se vlastně ozval?
/Podívá se k druhému stolu/ Abych se dostal
do vašíka. Aládež... zoliky... Ale vašícko
se zase zavřelo. A já zůstal venku. Vyhodil-
li mě, vykopl. Jako ženě nikoho nezajímám.
Jsem už jen věc, kus nábytku... Jako strýc.
/Nevlastně/ Ale zato Josef... Josef je řed
ve florn...

/Zatímco hráč u obou stolu po-
kračují ve hře, Magis vstane/

Berthouillet

/Magisovi/ Dávejte pozor! Stryček sebere
všecko.

Strýc

/hráje/ Tak, a já beru.

/U obou stolu se dali do hry. U
druhého stolu se ozývají salvy
smíchů. Magis se tam obrací a
tesklivě se dívá/

Magis

/zůstive/ Měříkam ti, abys hrála zoliky.

Hortensie

Pro mě ty zoliky už nejsou.

Magis

/uční poslední pokus/ Hortensie, ty si ne-
chceš zahrát?

/Když se Charlotte otočí, očne se tváří v tvář Magisovi, který sel za ni/

Dej mi pusu.

Magis

Co je to?

Charlotte

Magis mi přece dává pusu, ne?

Magis

/Charlotte váhá, pak ho políbí
cívutně na tvář/

/žalostně/ Ne tak... jako dřív... /Once ji obejmout/

Magis

/se snaží vyprostit, marní se, aby nevybuchla/ Nech mě... Nech mě... Nestydíš se? ... heknou to kortensist.

Charlotte

Dej mi kapesník.

Magis

/udiveně/ Kapesník? A proč?

Charlotte

Na pamatku.

Magis

/se dívá chvíli na náno/ Jsi mi protivný.

Charlotte

Dej mi ho. /rodáci se mu vzít jí kapesník/

Magis

/vyučně/ Vrať mi ten kapesník!

Charlotte

/zovládně/ snad se nehádáte?

Berthouillet

/jde k rodině/ Vzal mi kapesník.
No a? Jo je toho. Zastí ho dá. Ten má kapes-
ník, vid, malle?

Berthouillet

/stále ještě rozložene/ Jo není jen tak.
Once mi ode mne něco na památku. Hej! mi to.

Charlotte

/jako by se právě probudila ze sna/ proč zrovna kapesník?

Kortensist

Potád na mě dorazí. Dolezá za mnou. Děle mi
neslušně návrhy.

Charlotte

Lady to matei mysle, ze se toho kortenske
slavkem dotkla, ze mi udelala poradnou sce-

Magis

/Vstahnout odchazeji. Bertnouillet,
nez odejde, udele na Magise bez-
mone gesto. Magis postoupil s
tymz gestem k osacemstvu/

/odchazi s matkou/ Ale je to smesne, mamim-
ko... .

Kortenske

Bertnouilletova

Pojde, strycku... .
/protestuje/ Tohle není žádná hra.

Byty

Charlotta

Kortenske

Charlotta

Kortenske

Ontel me polibit.
Bamozrejme. Jiste jsi ho skadil... .
Ja ze si nece namlouvam?
Ale maminko, vis prece, jara Charlotta je.
Vzdycky si nece namlouva.

Ja, mamle, vrat ten kapesnik, a uz at o tom
a to zas ne. Nezustam v tomle dome ani chvil-
ku. Na doera a neslusne navrhny. Uborn korten-
sie, pojď, chudacku... .

Bertnouilletova

Bertnouillet

/Otryc vytahne kapesnik a vystrka
se. Vstahnout ho pozorujti/

Magis

Bertnouilletova

A to vsecko kvuli pitomemu kapesniku.
/bourlive/ Mikala jsem ti, Gustave: Mez pro-
vlas doeru, informuj sei

Lucie

Foser

Byty

Bertnouillet

Bertnouilletova

Do toho se neplet, ty neznabo.
Kapesnik. Co je na tom spatneho?

/hraje dill/ Bern.

Tomu nerozumim.

/vtane/ Neslusne navrhny?

nu, v jakých si libováte onůvek na mňamka?
 Nic... Dleho po pesně... mčela jako nrob...
 a to mě začínalo štvať... a přece se mi hor-
 tenste líbila... ležka ženska... Ale jako by
 ani nešla... jako kus dřeva... zkratka praží-
 nota... Ontelo se mi doma spát... měl jsem v
 ministerstvu kolegu. Ten zas dčimal v utade
 a vedet byl jako tybčka. U me to bylo op-
 řacene. /Vezme si kloubek a odčhází doza-
 du/ Včtíl jsem se tedy k ržez. Proč? /Vše-
 la neurčíte gesto/ dožpak včtř

/Při posledních slovech vejdu
 zlova roza a vžzen. Roza nose
 plážku a žentlčku. Polozí ze-
 plážku na stůl vžzen. vžzen, ka-
 bčt přes ramena, vezme noviny,
 které odložil předtím magis, a
 rozloží si je/

čakrta! vžzen. o tím jsem nepočítal...

/se obrátí k magisovi/ A, magis!

Lobry den!

Tak pojd' dále /Začne se smát/ Zatrageňy
 magisi už? /Směje se, pak se přestává smát/

/Roza skloněná nad žentlčkou, do-
 zoruje magise/

Divali jsme se na sebe. Divali jsme se na
 sebe všichni tři. Jako by byl mezi námi při-
 kop špiň a hamby...

/opakuje neomnitcky/ Zatrageňy magis...

/Roza položí žentlčku, zvedne
 plážku a prohlíží ji. Pak vžze-
 novi/

Měl by ses jít profit.

/Váhavě/ Když myslis... /Pomaloučku si ob-
 léka kabát/

/Roza si vyskrabuje koutek úst.
 Magis se divá jímam/

vžzen

roza

vžzen

magis

vžzen

magis

vžzen

ale kam? V besedach nem toulde dobou ani
 /dopuzene/ no az /mirnej/ netim ti,
 ady tam zstl vednost...
 /vpravd, obrti se k magisovi/ Ind elavt
 klych te uz nevlal.
 Bud zdati!
 /u dver/ Tak tam jtt?
 /nikdo mu neodpovda. vzzen se
 jst vrti doposted pokoj,
 vzme si novny a odejde/
 /zamyšlene magisovi/ Pstie pdem do note-
 lu. vzzen na rad sve pohodlicko. Nezame no
 rusit. /jde ke dverim vlevo/ Tak jst ne-
 po nejdes?
 /jde za ni/ mlanka, roz.../dostou vlevo,
 magis se ned vrti a oblek st kadet. vel-
 mi nenucne/ Pri te prilizivosti jsem si
 neceho povsiml. poslyste, kdyz mam veit
 system, tak se neda nakomandovat. Jouna
 taky ne. Co je touha? Ozoba, gena, kveti-
 na. Je jako potasi. med je hazky, med pr-
 si. Nevrtosivajsi vec. At se dnes vcer vrt-
 tite se svou part joun, budete se mllovat?
 Nevite. Kdyz vas k tomu nako chel prinu-
 tit, oznuili byste nos a tekli mu. Jouna se
 neda nakomandovat. Ze je to tak? Dobra. A
 jak mi tedy vysvetlite tohle? roza mi rekla:
 ve otvrek v pul sedme, a prask, ve tri otv-
 ti na sedm jme se mllovat. Na objednavku.
 jako v obode: pinesete mi to o pul sedme.
 Na objednavku, jme slovo pro to nem. A u
 jnych lidi je to prave tak. Informoval jsem
 se. kdyz mate zenu na cely zivot, neposi-
 chate. Ale kdyz mate zenu na pul hodiny, ne-
 rozumylite se. Jouna je tu. Reknete mi: po-
 se prace da snadno vysvetlit, prave dile-
 ztost, a prilizivosti se slovek musi cho-
 dit... ja netvrdim opak. Ale co je to prilizi-
 tost? Volam osudu, objednavka, povol. A
 jouna se dostavi, poslechme. Ale co potom

magis

roza

vzzen

magis

vzzen

roza

vzzen

s tím, že se touha neda nakomandovat? Naopak, da se nakomandovat, docela dobre. V Parizi se o tom můžete presvědčit dnes a denně. /Ma- tis se totiž dozadu, odkud mezitím přišla Hor- tenzie. Tlačí před sebou kolečku / mezitím jsem s Hortensii měl dítě, Holčičku... Bea- trici... Beatrici... Jo je jméno, co! Nápad me tohýne... Ano, i rodina se se mnou usmi- rila.

/Osoby vstupují, jak je Magis ohla- suje/

Teha, tohýne, Lucie a Josef - teď už svoji ... ten Charlotta ne, ta se už neukázala.

Berthouilletova

Drahy Emilie!

Magis

/zasmušíle/ Dobry den, maminko!

Berthouillet

Bud zdrav, hochu!

/Rodina se hned skloni nad koléb- kou/

Magis

Vidali jste? Žadne řeči, žadne vysvětlování. V tím si Berthouilletovi nelamali hlavu. Hs- forku s kapensnikem pochtili. A protože o tom nemluví, myslím, že na ni zapomněli.

Berthouillet

/skloněny nad kolébkou/ Kili - kili - kili- li.

Berthouilletova

Už teď má Emilie usměv.

Berthouillet

Ko kokoko děk... Co dělá slepička, když sne- se vajčko? Jo ko ko děk...

Lucie

Ty jí rozrušuješ, tati.

Josef

/přistoupí k obrazu Catinradu/ Ach, Catin- rad, Catinrad...

Magis

/zasmušíle/ Ano, Catinrad...

Josef

/nejdřív se ohlédne po Lucii, pak nepochi- magise pod pažím/ Vis co bych jednou v ži- vote chtěl orustit? Vyspat se s Turkyňi. Jo

No, ja jen tak... /Magis jde do postedi, sedne si, vzije boty, obuje trecky, suda kravatou/

Magis

On vibec není divná existence.

Hortensie

Všichni, co se oddatunú vraceji, jsou divné existence, to je všeobecne znamé.

Magis

Proč sakra?

Hortensie

hm, hm. Z Indociny? Asi nějaký sakra, co?

Magis

Syn Dugommieru, vis přece. Viktori! Vyprávě-
la jsem ti o něm. Bydlet vede nás. Když
mu zemiel otec, odjel do Indociny. A ted
se vrátil. Nedovedes si představit, jak
jsem byla překvapena. /Hortensie je tím
zřejmě vic vzrušena, než by se patřilo/

Hortensie

Dugommier?

Magis

/Vstoupil/ Hadej, kdo k nám dnes odpoledne
přišel? To neuhodneš. Viktor Dugommier.

Hortensie

A jednoho dne, když jsem se vrátil z mini-
sterstva...

Magis

/Všichni odejdu, i Hortensie
s kolebkou/

Hortensie

V nedeli na balabanou.

Magis

Není tehyně jako tehyně...

Berthouilletovi

Zet zadržuje tehyni - kam to zapsat?

Magis

/Jde k nim/ Vy už odháníte?

/Berthouilletovi se chystají k
odvodu/

Josef

/se znovu ohlédne po Lucii/ Ted přece...

Magis

Co není, může být...

musí být užasné. /Něšťastné/ Jenže to se
mi nikdy nepovede.

/obecenstvu/ Ne, na začátku jsem neměl po-
deztent. Ani trochu. Věděl jsem dobře, že
když, než jel do Indocínu, Fortensit mi lo-
val a ona jeho jisté taky. Urcíte si dali
pusu. /Děla šasky/ Lokonce mi teď bylo
jasné, proč si mě vzala. Byla zoutala, že
se jí ten šarfan už nikdy nevráti. Nebyl
jsem přece její typ... Dugommier měl ve své
zamítlovanosti o Fortensit zřejmě přehnané
představy. Madona, porcelánová panenka, vi-
la z pohádky... A mě považoval za holonka,
to bylo jasné. A jak se musel asi užívat,
když viděl, že se jeho vila provdala za ho-

Magis

/Fortensie za ním našla Dugommie-
rovi kávu do šákn. Divají se na
sebe/

Ach tak! /Pokročí k publiku s gestem, jako
by je chtěl vzít za svědka nesmyslných slov
Dugommierových/

Magis

To je řečeno obrázne.

Dugommier

No, přece v Janově jste nemohl vidět břehy
Francie...

Magis

Ano... A proč?

Dugommier

Ale pane Viktor, neříkal jste mi, že jste
se narodil v Janově?

Magis

Věte mi, bylo kruté odjet. /Energičky/ Ale
bylo to nutné... Tady jsem nenásel dobře pla-
ceme místo, myslím vzhledem k svým schopnos-
tem. Ve Francii nemají lidé formát. Mále ob-
chody, malé zisky, zadny rozmach. Tam je to
jiné... A přesto mi bylo veselí jak, když jsem
viděl, jak se mi břehy Francie ztrácejí na
obzoru. /Pohlédne na Fortensit/ Když jsem
pomyšlel na všecko, co jsem tady zanechal, na
rodinu, na nešťastí bytosti...

Dugommier

A tak přistí neděl...

Magis

/Mezitím vstoupí vzadu Dugommier,
povísi klobouk na věšák a postaví
se, jako by chtěl hovořit/

Nejsou ty zluté zeny poněkud lojovatej? /oni
jeste jednu ledovku a nekolik si toho es-
ci do kapsy, pak obecenstvu / nekdy jsem se

Magis

Dugommler

Ujistuji vas...

Nepovidejte! V takovyh pripadech clovek ne-
vybira, no ne, pane Viktor?

Magis

Dugommler

/popuzene/ ani v nejmenším...

Jake jsou v Indociine holky? Jiste jste si
tam davali...

Magis

Dugommler

/roztomile/ Co bych vam mel vypravet?

Pane Viktor, vypravujte nam prece zazitky z
cest, ty byvaji malyhdy nezajimave.

/Dugommler to zdejne dopatuje/

0, to je pochoutka! Nejlepsi delikatesa! Ne-
doky! Vezme si jednu /kamu, mam... V
skromne domcnosti pridou obzvlast k em-
ti... Druhe, videt? /ve ukazovackem o pa-
lec / ovsem, pan Viktor si to muze dovolit.

Magis

Dugommler

ledovky. Nezapomnel jsem, ze je fortenske
rada.

Magis

fortenske

/si vsiml pytlicku/ Hele, co je v tom pytlic-
ku?

/rozpacite/ Lady to vidis, Viktor, mu-
rad zertuje.

/Dugommler a fortenske se na se-
be podivaji/

Magis

Dugommler

/zertovne/ Otazka vkusni ja mam ruzni de-
veny. Cha, cha...

/mondenni/ Mam rad empirovy nabytkek...
je... /Ofocel se k Dugommlerovi a k fortenski/
Lomka, jen se vymyslete do jeho situace... Ja
nostalgie... Kdyz si pomyslet, ze vsecko mo-
hlo byt jine... Obcas me bavilo dopalovat

Nejm, jestli ji neposlal do Svycarska. /Po

Dugomirer

Do je vekem. moje maminka si taky stezuje.

Hortensie

Matka mi dela starosti. Nedati se ji jako jindy.

Dugomirer

Vzje ponozky/
Salikem kavu v ruce, a hortensii, jez spra-
Dugomirera, jez se vzprimit v kresle se
doprava. Vidit tak, co se odehrava na scene:
ke dverim vpravo a diva se klidovou dirkou
kem/ Ale pod nim je cizolozstvi. /Prejde
Vypada jako nrc. /Ukaze zdivenym ukazovad-
na Dugomireruv klobouk, zavazený na vesaku/
V polovine cesty se zastavi a ukaze obecenstvu
dru. /Obrati se, po epickach jde dozadu.
zaminkou, ze me boli zub, a vratim se domu
ke treti hodině odejdu z ministerstva pod
moment, text jsem si. A tak jednou v patek
spi s hortensii? Rekně prosit, cela noza.
nrc rekla: "A co ten tvuj Dugomirak, jeste
za me z toho vyvedla. Jednou mi z nrceno
slovicka, citecky, lamentace... Doprve ho-
ze to nepokracuje, ze jsou to jen slaska,
patek odpoleadne volno. Presto jsem vezil,
zustaval v podniku pres cas a zato mel v
odpolejne, kdyz nejsem doma. V utery totiz
vital, ze Dugomirer k nam obcas chodi taky
boty, kravatu, vezme klobouk/ Brzy jsem si
jde k publiku. V dalším hovoru si oblekne

Magis

/Krajne rozcilen dopadne Dugom-
mier do kresla/

jak bych mohl, pane Viktor...

Magis

/navene/ Mikejte mi aspon Viktorci

Dugomirer

ne Viktor...
jich tam nebylo. No, nic vam nevyctam, pa-
cky jsem je spozadal. Ten co je pravda, moc
sti/ Budes me est hubovat, holdotko, vse-
ne... /Vezme si jeste ledovku, pak lorten-
Viktor, neni nad fajfotku. Vyrovna se ze-
larku! nou milou larku. Reknú vam, pane
lo. /Dugomirerovi/ Kruci, ne a ne najit
cnoval jako bagan, a to ho hrozne rozciloval-

Magis zaujal pozorovanim, si pri-
tame taburet a sedne si na nej/
Ja te mam taky rada.

Magis pristoupil k hortensii
a vezme ji za ruce. Magis jde za-
se ke klidove dirce/
Ale ja te mam rad. Nikdy jsem te nepostel
miloval. Tam v Indocine jsem te mel postel
pred ocima.

Magis
Nic vic. Prese to, co jsem predpokladal.
Jenom takovy opan... placani... Jeou jeste
na svete divni lide... Abych mel klidne sve-
domi a znovu si to overil, prisel jsem za-
tri tydny zase...

Magis pokrci rameny a vrati se k
publiku/
Ty ho neznas...

Magis
Menzes prece s tim individuem dal ziv. Je
to mlupak, sprostak...

Magis
Vzrusene/ Proti jednou o tom budeme muset
mluvit. Jde manželství je omyl.
V takovych vecich se nema mluvit.

Magis se otoči jednu chvíli k
publiku s gestem, jako by chtel
krot: vadiťe, nic jiného/
Chudak maninka... Tolik si přála, abychom se
my dva vzali.

Magis
Bude mit radost...

Magis
Budu ji nektery den navstivit.
Osto se na tebe vyptava. Ma te ra-
da...

Magis: Svobodny slovak je ubozak. Uprasted moze se musi o leci, aby ulovil nejaku zenskou na

Dugommler: /Vyuchame/ prosim vas, zadne detaily. /Mir-nej, kdyz se magis na neno podive/ hlavite se svobodny muzem.

Magis: Predstavte si, ze dostanu chut. Tak si dobre-ju, nezky v pohodli.

Dugommler: /kdyz vni zoutaly pouled na hortensii/ ach, nepochybuj o tom.

Magis: Rotivejte se, treba je, jdu si veder lamout a koho najdu ten co den v posteli? lezku kustu, hortensii, nemyslite, ze je to pri-jemne?

Dugommler: /otraveni, ale ironicky/ To je dojemna sta-postlivost, milie.

Magis: /jde k publiku/ myslim jsem, ze poctim ti-rost... ale nic takoveho... Deprve pozdeji... A jen proto, ze vypadali tak blazene. Kvuli jejich dokonalé stastnému vyznamu... myslim, ze hortensie z toho dokonce trons-ta. a to me stvalo. Vzite se do meho posta-veni. mohli zit klidne bez me, vypadali pri tom tak spokojene. Musel jsem promluvit /Otozi se k dugommlerovi a hortensii, kteri mezitim zas usadli do kresel/ Mel byste se ozent, pane Viktor, podle neni kazdy zivot hlavil jsem o tom s hortensii vgera veder, kdyz jsme lezeli v postylice, vid, hortensie?

Dugommler: /hortensie se brani/ /Dugommler je sklonen nad ni, objima ji/

Dugommler: Na tebe zapomenuti /Dugommler telme hortensie k posteli, zasazene do prave steny. Sklo-klime pred ni a vezme ji oblicej do dlanu/ mlacku...

Hortensie: Myslela jsem, ze jsi na me zapomnel.

Dugommler: Proc jsi na me nebekala?

ulici, a od té máže ještě něco čytit.
 /fortenstie se podivá s nekliedem
 na dugomliera/
 dovolte, nevyhladavam ženske na chodniku, jak
 vy tomu elegantně říkáte!
 Dugomlier /magis
 /zaujate/ Ne? chodíte do nějakého podniku?
 /pobourene/ Do žádného podniku nechodím.
 Jak to teda děláte? Váš nezajímavý ženský,
 jsou taková muži, jak se zda. Víte, taková,
 co nepotřebují...
 milie.
 Dugomlier /se kysele směje/ milly milie, začínáte být
 indiskrétní.
 magis
 Jezt přetelli... To je otázka temperamentu,
 za to se nemusíme stydět. Olověk je to, co
 je, no ne? Ostatně, věte mi, já už na vše-
 chno přišel, pane Viktor.
 /fortenstie a Dugomlier si vy-
 zdrcený pohléd/
 /s potěšením produkuje mlčení/ Hle, kam
 se zas poděla moje lůžka?
 /máhnave, třesoucí se hlasem/ Na co jsi
 přišel, milie?
 Magis
 Ale to není jenom, že pro toho, kdo to zku-
 sil s barevnou ženskou, ostatní ženská nic
 neznamenají, jsou fadní, připadají mu jako
 nahrazky.
 Dugomlier /uklidněn/ Nikdy jsem to nezkoušel s barev-
 nými ženami.
 magis
 /hloupě/ Vážně ne? Vadil vám snad jeden té-
 la?
 /Dugomlier se zdrceně čytit za
 hlavu. magis pokrčí rameny/

Magis: Vyprávím si vám, pane Viktor, musíte uvěřit, že máj malý plat na náš malý komfort nestačí.

Dugommier: A proč?
Magis: Nic, pane Viktor, beru si vaši nabídku bez-
kru.

Dugommier: /korka/ Co to děláte?
Magis jde k Dugommierovu křeslu a vytáhne z něho nabídnutí tašku/

Fortensie: Mhile, přisahám ti.

Magis: /jde blíž, usmívá se/ Vyborní! Vyborní! Dě-
la, jako by chtěl tleskat/ Gratuluju, Fortensie. Je to čím dál tím lepší.

Fortensie: /V posteli/ Óó! /Zavěsí svou Dugommierovu a ten jí obejmě, jako by jí chtěl curantit/

/Děnem této samohlavny vzal Dugommier Fortensii do rukou a odvedl ji k posteli. Fortensie se natáhla. Dugommier si svlekl kabát a pevně ho zavěsil na lamoch zid-
le. Lehne si vedle Fortensie. Má-
že jde po zplořech dozadu. Ust-
ze na Dugommierovu kloubnu, když jde kolem, rodíva se klidovou dir-
kou, nablíží se, otevře dveře, udělá krok dopředu, otočí se a ustoupí/

Magis: /publiku/ A tak to šlo dál, až mě jednou pře-
mohl pocit skličnosti. Cítil jsem se osame-
lý. Zás jednou odskočnuť. Wimo... V neděli od-
poledne jsme byli všichni pohromadě. Dugom-
mier, Fortensie a já. Já s ním, já mezi ni-
mi. A mezi nimi jakoby nezatečené Vládní, me-
zi námi láska... Fortensie přetla a já se
opal ledovkami. A ve čtvrtěkděkopi mě, za-
brali všecko pro sebe jako zloději a mě ne-
chtali opustěného jako věz. A co pak manžel-
ství, to není nic? Všecko, co se o tom vy-
praví?... Musel jsem je doběhnout.

Magis

Fortensie

Ubohá matka... / Nakonec odhodl listopadě čas-
ku a otočil se k Fortensii /
/se na něho vrhne / Podvodníkovi však radost,
já? kdo koho podvádí?

/Fortensie se pokouší zadržet
Dugommiera, který jí odvětl zu-
stlymi gesty, obléce si kabát a
odejde. Fortensie klesne na ko-
lena před postelí a zalozí si hra-
vu do dlaní. Magis se vrátil zle-
va. Prohlédavě napsal tabku, za-
stříl do kapsy peníze, prohlíží
si papky s různými výřezky a
tvrdí. Uměje se, dokyvuje ale-
you, přičme se do stěny... /
Va se na fotografii /

Magis

Dugommier

/na odhodlu / Ale jen se nevyrušuje! Nevy-
rušuje se! / Magis odejde /
První? / Odstříl Fortensii, pokouší se vstát /

Magis

Fortensie

To není pravda! Nepostouchej ho!
Ale, pane Viktor, vy nás hrozně udávejte...
Vážně, vy jste první, kdo s tím nakláda tolik
lecc.

Magis

Dugommier

Fortensie?
Právě proto mi Fortensie poradila, abych tu
luská zůstal.

Dugommier

/vykřikne / Ale je tam celý můj mesian!
Plát...

Magis

Fortensie

Magis!
/zastří nenuceně tabku do kapsy / Necháň si vše-
cko, vidíte?

/Fortensie a Dugommier se na sebe
podívali, Fortensie s úžasem, Du-
gommier s rostoucí hrůzou /

Magis / Ji vezme kolem ramenou / Ubohá Hortensie jak jsme nestasit! Možná že jsem to zavinit

Hortensie Odpust mi, že jsem ti ublížila.

/Hortensie se otočí, obličej v
distanci. Pak se zas obrátí k Ma-
gisovi/

Magis Myšlila ses.

Hortensie Myšlela jsem, že ti už na mně nezáleží...

Magis Nu co?

Hortensie /ho pozoruje s úžasem/ Ale, Emilie...

/Emilie/ Clověk, kterému někdo ukradl ženu,
a ještě k tomu ženu, kterou má rád, takový
čověk má právo, aby udělal cokoli, jen aby
ji zase dostal zpátky.

Magis

Povazuje mě za zlodějku, za děvku, řekl mi
gejdík... Ale proč jsi to udělala? Emilie,
to není možné.

Hortensie

Žena, která podvádí svého muže, zasluhuje,
aby jí uráželi.

Magis

Hortensie Urážils mě.

vytahoval.
On mi ukradl ženu. On mě okradl, já jsem ho
okradl, jsme si kvit. A ještě něco. Ty se ne-
oenuješ na víc než na osm set franků? Mi-
kal nám, že vydělává tisíc. Zas jednou se

Magis

Hortensie Co on?

Magis A on?

Hortensie Tyš mu ukradl peníze! Ano, ukradl...

Ty jsi dobrá! Ty mě podvádís a já tě zneu-
čil. Opravdu originální!

Magis

Ontels pošpinit mou lásku. Užes být spoko-
jen. Podarilo se ti to. Zneuctils mě.

Hortensie

Magis /prudee/ Kaslu na jehu ubohou matkni! To je

Hortensie Prisahani! Ale tohle mu prece nemuzes ude-
lati tak bude cely mesic ziti?... A jehu ubo-
na matka?

Magis A co na tom? Doufam, ze se s nim uz nechoes
sejit. /jako by se ho zmocnila vlna zarlivos-
ti/ Prisahnej mi, ze se s nim uz nikdy nese-
jde!

Hortensie Ze jsme se domluvili.

Magis Kaslu na to, co si Viktor pomysli.

Hortensie Co si o tom Viktor jenom pomysli?

Magis Ukradene zlodej!

Hortensie Ale to jsou ukradene penize.

Magis Myslis snad, ze jim staci dat obcas dvacet
sous jako tva matka? Pekna mentalita.

Hortensie Chudym? Osm set franku?

Magis /pevne/ Chudym.

Hortensie /nanejvyš uzasla/ Komu?

Magis /pevne/ Darovat je.

Hortensie /ohromena/ Ale co s ním chceš dělat?

Magis /vykrikne/ Nikdy!

Hortensie To byla jen zkouška, že? Vid, že mu je vra-
tiš?

Magis /ustoupí/ A co má být?

Hortensie /dojate/ kmile... /ro cvílí/ Ale ty peni-
ze...

ja... ano, zanedbaval jsem te... ale ja
vsechno chapu, vis? podlehla jsi okamzite
slabosti. To se stava. /za hortensii obra-
ci oči k nebi/

chromel! Nejaký rošťák mi ukradne zenu, po-
spíni můj krb a já bych měl ještě myslet na
jeho ubohou matku... druzí!

/dortensie uteče/

/publiku/ A vite, co udělala dortensie?...
to byste neuhádli... Světla se se všim sve
matince. Proč? Copak vim? Potřebovala se
světit. Ale o te náprnti třeba pomčela.
Aš to nemohla pochopit. Chudák dortensie.
Bystra zrovna nebyla... A vysledek?

/Vejde Berthouillet, Berthouille-
tova a za nimi dortensie/

/obejme mlila/ Drany mlile! Upohy mlile!
Ach, jak špatná jsem o vas smyslela...

maminko.

/tiskne magisovi ruku, druhou mu klade na
rameno/ mlile, děkuji vám jménem rodiny.
Jo, co jste právě udělal, je nesmírně slechet-
né. Mouldo nas to znít, ale vasi zaslunou...

Berthouilletova

/dortensie/ Můžeš mi jenom poděkovat. Není
moo můžu, kteří by to dokazali... Ten dugom-
nier, když si na to vzpomenu...

Berthouillet

Esti už ani slova o tom bidákoví... A co
partička karet, mlile? Ja by vas přivedla
na jiné myšlenky.

Magis

Božinku, není to nestáší? Takový veselý
hoch.

Berthouilletova

Ale jdete, mlile, jdete. Obrátme list. Zna-
te ten vtip o Angličanovi a želvě? /směje
se přehnaně/

Berthouillet

/přisne/ Gastone!

Berthouilletova

Magis

Bez starosti, maminko, ja už zapomenl.
střeí pradu/ Chci zapomenout. /Vy-

/Magis se na nebo podiva a pokroi rameny/

Dugommler

/se ukloni/ Mate pravdu.

/dustojne/ Pane Viktor, to mate tak malo uc-
ty ke sve milence, ze uz nemuzete mit ubec
zadnou k jejimu manželovi?

Magis

Dugommler

Jste tamozni bidak...

/zadne svym prihlopnyim zpusobem/ Jak vidit-
te, pane Viktor...

Magis

Dugommler

Vy?

/Zprava vejde Dugommler v domcim
kabate/

jenze po nejakeh case jsem prisel na to, ze
vsecko zacalo znovu. Totiz Fortenske a Dugom-
mler. Jaz to navlikla? Nevim. Asi se ji po-
dalo presvedct ho, ze v te veci s port-
monkou nemela prsty. Mozne ze Dugommler zacal
sam. Je to nekdy odborne, k cemuz vas dozene
laska. Cela vase dustojnost je v haji...
denze ja jsem nedokazal Fortenski a Dugom-
mlera opustit. Oni me odstrcili, ale ja to
nesnasu byt odstrceny, ne, nei, mozna ze
to jsou prave ta manzelska porta... /Sedne
si na postel/ myslel jsem, ze ta udalost
s portmonkou postaci. Westacila. Nezbylo mi
nez zacit znovu, aby na me nezapomneli a nevy-
skrtli me uplne. Co jsem mohl delat? Nuti-
kat? To by nebylo dustojne. Vyuzovat Dugom-
mlerovi? Dekuju pekne! Byl silnejši nez ja.
/Vstane, ma nupad/ Jretim ho na nejcitlivej-
sim miste. Dugommler je drzgresele. Rozita.
Rozdava ledovky, ale jen po deseti dekach.
... Sed jsem za nim. Bydel v Lafayetteve
mlit. /Magis ceká s kloboukem v ruce/

Magis

/Magis jde k publiku. Bertouille-
tovi odchazeji i s Fortenski/

Fortenske

Ano, maminko.

/nadšene/ Ach, to je krásné, hmle, to je
krásné. /Prisne/ Vidis, Fortenske?

Bertouilletova

Magis /Dugommler vypada udesene. Dosud mel ruce v kapsach. Nyni je vyn-
da a da pred sebe, jako by se dal/
/publiku/ To ho muselo urazit. /Vratil se k
Dugommlerovi/ Setrite na muj ukor, pane
Viktor. Nebo na ukor Fortensie, kdyz chcete.
Na to je vam Fortensie dobra, videte? O, vy
jedem... Osmkrat nebo devetkrat mesicne, ne-

Magis /Dugommler
Ale co mi to povidate?

Magis /Dugommler
Proz uz mi nekrate mlle, pane Viktor? Po-
divajte se, ja jsem se na vsecko informoval.
Ne, ze bych to delal sam, ale znam kolegy,
kteři obcas zajdou za prostitutkami. A ta
nejobvycejši bere dvacet franku, jarto
hvizdne! A vy, jak vas znam, byste nesel s
ledajakou. Pootejte vecer, hotel a hned
vas to prijde na stovku.

Magis /Dugommler
Mam taky ubohou matku... Ale mam navic for-
tensit. Myslite, pane Viktor, ze je to gest-
ne a spravdilive zneužívá zenu, kterou zi-
vi jiný muž?

Magis /Dugommler
Ja taky, mam matku.

Magis /Dugommler
Kazdy si muze mluvit, jak chce, pane Viktor.
/Po ohvili/ mam povinnost, tezke povinnos-
ti.

Magis /Dugommler
Ze by to byl nekdo jiný?

Magis /Dugommler
/zdrzene/ Nemluve alespon takovym tonem.

Magis /Dugommler
/mluvi zas prhlouplym tonem/ Pane Viktor,
na jedne strane jste mlence me zeny...

Magis /Dugommler
Tim spise, ze prichazim v jejim zajmu.

Magis: Různé věci jsou důležitější než myšlenky, takže Upohá hortensie! Byla by hrůzná zklamání,

Dugommier: /stále vydešen/ musel jsem zaplatit různé věci.

Magis: Dnes máme otevřeno. Nebudete mi povídat, že jste už utratil svých osm set franků. Takhle se hospodář!

Dugommier: Ujistuji vás...
Magis: Když budete dobře hledat, pane Viktor...

Dugommier: Ale já nemám tolik u sebe...

Magis: To si myslím, že mám pravdu. /Ukáže si na hlavu/ Právně dobře...

Dugommier: /medově/ Ale ano, mluvíte, rád. Máte pravdu...

Kde jste ho koupil? Až přijdete k nám, budete si ho moct vypůjčit. Má žena, má posel, máj kabát, pak ze není překvapení. -
Ne, ne, tři stovky, pane Viktor...

/Dugommier se krčí/

Magis: Potřebuje taký župan. A já bych si rád koupil domácí kabát. Asi jako máte vy... /Přistoupí blízko a zkouší latku kabátu/

Dugommier: /ustoupí/ Roztomilý nápad... Ale tři stovky... Za tři stovky...

Magis: /udělá krok dopředu/ Třepky.

Dugommier: /ustrasene/ Třepky, jistěze...

Magis: Pro pláno naši drahé hortensie... Právě jsem ji chtěla koupit třepky, takže třepky...

Dugommier: Tři sta franků?

Do je to moc? Pětkrát?... Ale s hortensii je to lepší... Zdáne riziko... Jinze, že vás mi lufe... to taky něco stojí... Zkrátka, myslím si, že když vás požádám o tři stovky...

Podívejte se na ni. Celá se třese.

/Hortensie ho pozoruje s hrůzou a usťupuje/

Proč má ze mě strach? Vytáhl jsem kapsu nůž. /Učíni to/ Malý nožík...

/s sebou trhne/ ach, tys mě vystrábil...

/Hortensie přišla zezadu, Magis si ani nevšimne a jde k prádelníku/ Hortensie...

Magis

Hortensie

mlha mezi mnou a jím. Kém nebo opilec. A kolem strach jako mlha, mnou jako s dítětem, jako s nemocným člověkem. Chovali mě jako ve vaticce. Jednali se le. Chovali mě jako ve vaticce. Jednali se tenziste totez. Ano, kmile. Mas pravdu, Bmi- Onu. Ano, kmile, mate pravdu, kmile. A hor- čvrt hodiny. Myslite, ze se zlobili? Tro- te si, ze jsem ho jednou otravoval tri a me Dugumier trpělivě poslouchal. Představ- mě chovali tak přivětivě a ohleduplně, proč se ke Za pláznai mnei led jsem pochopil, proč se ke dne jsem pochopil, ze me povazuji za pláznai. ze ze me udělali směšného pitomce. Jednoho abych byl s nimi. Nemohl jsem jim odpustit, všeecko možné, abych je měl rád na oči, to szczumitelnej... Tak vidite. Delal jsem nekoho vysava. Jako vysavač prachu. Rikam sel uskrovnovat. Clovek zije take tim, ze počtu. A já mu ji udělal. Kvůli mně se mu- Franku byla díra do roz- miera tři sta Franku, na ty se tak hned ne- zapomina. Na peníze jsem kašlal. Neveděl jsem ostane, zač bych je utrátil. Ale pro Dugom- Franku byla díra do roz- miera tři sta /publiku/ A tak to šlo dál. Navštěvy za tři sta Franku, na ty se tak hned ne- zapomina. Na peníze jsem kašlal. Neveděl jsem ostane, zač bych je utrátil. Ale pro Dugom- Franku byla díra do roz- miera tři sta

Magis

~~/Dugumier, celý zasměný, šel~~ duže Magise neustále očima, da mu peníze, odvede ho ke dveřím vpravo a vyjde s ním. Magis se vrátil dvermi vlevo/

kdbych se vrátil s prázdnou. /Ulišně/ No tak...

Emile, prosim te oznajm, vez mi. Byla jsem u maminky. Muzes se ji zeptat.

fortensie

Nepřisahaj, vim to. Ten lotri ma zena! Ri- kam ti, vim vsecko. -

Magis

Emile, prisaham ti...

fortensie

Odpovez: s Dugommierem, priznej se.

/fortensie udese ne ustoupí. Magis ji uchopi za zápěstí/

/Utočne/ ades byla?

/Vejde fortensie v klobouku/

ku/ k pradelniku, ulozi revolver a zasune zasuv- ... konec konce mam k dispozici revolver... /jde mi nedelny celý den plan... /jde pomysljet na obranu. A musi se z toho dostat stvance, ohrozeného cloveka, který musi ostati. Ale ten revolver ze me udalal jsem byl obycejny parohac. Jako vsichni ten revolver zmechl vsecko. Minutu predtim ti me... jako bych byl zvir... /rozumuje/ vyvest... "revolver... /skoro plattve/ pro- pady... Nikdy nevis, co ti ten plazen muze mter ji dal svůj revolver. "Pro vsecky di- ... ze Salomon. Dugommieruv revolver. Dugom- Viktore, mam z neho strach, je to plazen". jich ohledy... /Napodobuje fortensii/ "Vis, mi bylo vsecko jasne... dejich strach, je- tne pouzdro, anzi sahne na revolver/ Jed- verem... V fortensine zasuve. /Otevre opa- sem prohlizi. jde k publiku/ pouzdro s revol- a polozi ji na zem. sahne rukou do treti za- ku, nejde to, vytahne proto drnou zasuvku /jde k pradelniku, chce otevrit treti zasuv- ... jednoho dne jsem potreboval kapesnik... pohradaj, budsi. Ale aby ze me melli strach? dokonce pochybovali o mem rozumu?... at mrou zastouzil jsem si to? zastouzil jsem si, aby

Magis

/fortensie odhazí/

Diktuju ja, nebo ty? /Nakloni se k Horten-
 sili, aby si overil spravnost/ Vyhruzkuj.
 /Naprimi se a pokracuj/ protoze chci se
 svym manzelem jednat naprosto uprimne, uka-
 zu mu tento dopis prave tak jako dopis, kte-
 ry od vas dekam. Doufam, ze se v nem zavaze-
 te cestnym slovem, ze se uz se mnou nepoku-
 site setkat. Tak... A ted to prepis... /Bu-
 diknu/ Prepisala to. Koncept jsem si nechal.
 Za dva dny mi ukazala Dugommierovu odpoved.
 Priesne to, co jsem potreboval. Sliboval, za-
 prisahal se, ujistoval me svou uctou. Nic ho
 to neztalo... Ti museli mit ze mne legraci
 Ale pockejte, na kazdeho dojde... Predstiral
 jsem, ze jsem spokojen. Abychom to oslavili,
 zavedl jsem kortensli do restaurace. Za du-

Magis

Kortenslie

/Ohrnuje nos/ Nikdy mi nevyhrzoval...

/Obecenstvu/ Vsimli jste si toho usmevu?
 Glovek by rad odpoustel bliznim, ale oni sa-
 mi vam v tom brani. /Pokracuj/ ... stasny
 a vyrovnaný. Zadam vas durazne, abyste me ne-
 vyhledaval. Bylo by to ostatne zbytecne, pro-
 toze pro vase slzy a vyhruzkuj mam jenom ope-
 vrzeni...

/Kortenslie se nemuze ubranit usmevu/

Obcejne mu tykam.
 V dopise na rozloucenou se netyka. /Diknu-
 je/... jsem vam dala jasne najevo, ze uz vas
 necht videt. Presto jste me neprestal pro-
 nasledovat nesluhnyimi navrhy. To musi pre-
 stat. Uz prilis zla jste zpusobil domcimmu
 kruu, který byl pred vashim pichodem stast-
 ny a vyrovnaný.

Magis

Kortenslie

zatelefonuje: "Neber ten dopis vazne, Vikto-
 re. Dostal zachvat. Napsala jsem to, abych ho
 uklidnila." /Kortensli/ "nejdriv koncept. Do-
 pis na rozchodnou je vazna vec." /Diktuje/
 pane. Ne, nejdriv datum. A napis: Viktore.
 je to prirozenejsi. Viktore, garka, na novou
 radku, uz pred otvymi mesici jsem vam dala
 jasne najevo...

Gomiterovy peníze... Počkal jsem dva týdny
... Aby se uklidnili... A pak, jednou ve čtvr-
tek, jsem šel k doktorovi. Naríkal jsem. Dal
mi šest dní volna. Když jsem se vrátil domů,
řekl jsem Hortensii...

/Hortensie, která mezitím odešla,
se zas vrátil/

Vzal jsem si na zitrtek volna.

/neklidně/ Na zitrtek?

Ano, na zitrtek, na pátek. /Divá se upřeně
na Hortensii, Některé se pousměje, pak po-
kračuje dobráckým tónem/ Chci navštívit mat-
ku. Je to věčnost, co jsem tu ubohou stáren-
ku neviděl. Od pohrbu jistiny.

/s ulehčením/ To je dobrý nápad.

Pojedu vlakem ve dvě hodiny dvacet. Vrátilm
se asi hodně pozdě.

Jen se u maminky zdřz, když už tam jednou
jedes. /Odejde/

/se vrací k publiku/ Zdrzel jsem se. Přiblí-
den jsem se celé dopoledne potloukal po do-
me. Popovídá jsem si s domovnicí...

/Domovnice se objeví na práhu
dveří vlevo a zametá/

Vy dnes nejdete do úřadu, pane Magis?

Vzal jsem si pár dní dovolené, pane Naburo-
va. Mamina si musí taky odpočinout.

Tak, tak, správně, pane Magis. /Odejde/

revolver. /Jde k prádelnicku, vezme revolver,
v ruce má kapesník, opatrně si prohlíží re-
volver/ Nabíly. Ji ložíti /Da si revolver
do kapsy/

/Vjede Hortensie. Magis si vezme
klobouk. Políbí Hortensii/

/Zazni fantary: pochoď gladiatortu.
 Všem dverim přitlmou v rozvlne-
 ných talarech předseda, general-
 ni prokurator a Obnaje. Přese-
 da a prokurator bězi ke svým kres-
 lam a strkaji je do popředi. Upo-
 střed této akce se zastavi a uká-
 zou ukazovákem na Dugommiera, aby
 ho obvinili a vyslovili čtyři na-

Domovnice

/vzrušene/ pane magis! pane magis!

/Dugommier, zkameněly užasem, sto-
 jí nehýbně, ruce před sebou. Ve
 dverích vlevo se ukáze Domovnice
 s kostětem v ruce/

Nebjste se, pane Viktor. Pro vás mám něco
 jiného. /Vystřelí, hortenstě se skáci. Ma-
 gis hodí revolver Dugommierovi k nohám a
 rve/ pomoci vřazda! /čunďa si rukavice a
 dá je do kapsy/ pomoci! Zabil mi ženu! Čuce
 mě zabít! pomoci!

/Dugommier vějde. Hortenstě se
 mu vrhá do naruče. Magis si na-
 táhne rukavice. jde ke dverim, dir-
 nakloni se, dívá se klíčovou dir-
 kou, otevře dveře, otočí se, ve-
 jde. V ruce má revolver. Horten-
 stě udělá krok, aby se odputala
 od Dugommiera, stojí nehýbně a
 kouše si kloub ukazovákem. Dugom-
 mier je jako zkameněly/

/jde do popředi sceny/ Vykonal jsem několik
 pochůzek v naší čtvrti. U hodináře jsem si
 dal opravit hodinky. U papírnicka jsem si kou-
 pil tužku. Loudal jsem se. Uozornoval na
 sebe. Vědu jsem novorčil o své dovolené...
 Malé jsem koupil bonbonky... Pak jsem šel do
 kavárny proft našemu domu. Čekam... Vidim
 Dugommiera... jde k nám... Jdu za ním...
 Po schoodech nahoru...

magis

Hortenstě

Magis

Věter na shledanou...
 Ze maminku libam...

šleďující věty. Dva sanitáci od-
nášeli tělo kortensie na nosit-
kách. Magis si sedne vpředú/

Prokurátor

Vy jste to udělali, Dugommieré!

Předseda

Vy jste ji zabili!

Prokurátor

Všecko tomu nasvědčuje!

Předseda

Všecky důkazy svědčí proti vám.

Prokurátor

/se za svým křeslem vzpřiml/ prostě, jas-
ně, logické, evidentní. Odvržen svou milen-
kou, Dugommier jí pronásleduje prosbami a
výhrůžkami. Ano, panové, výhrůžkami, tento
výraz je z dopisu, který nám zanechala oběť
jako nevyvratitelný, usvědčující dokument.
Silný vášni, dotíra Dugommier na nešťast-
níci. V domnění, že manžel není doma, jde
k ní. Oběť se brání jeho výtkám, dala mu hroz-
bám. Překvapí je manžel, Dugommier zvrátí hla-
vu. Vystřelí.

Dugommier

/se vzpamatuje z ohromení/ To není pravda!
To není pravda!

Předseda

Co není pravda?

Dugommier

Nic. Ani slovo!

Prokurátor

Dugommier totiž dopírá všecko, panové, i
naprosto zřejmé věci. To je pro něho jednodus-
ší.

Dugommier

To Magis ji zabili!

Předseda

Proč by vraždil on, když vám se jeho žena
bránila?

Dugommier

Nebránila se mi.

Prokurátor

Vyborně. Jed hanobíte svou oběť.

Dugommier

Miloval jsem ji. Měli jsme se rádi.

Předseda

Z obou dopisů, které tu máme a z nichž jeden
je od vás, vyplývá jasné, že jste se rozestli.

Dugomier To byly dopisy na uklidnenou.
 Prokurator Rikate vy. Ale propak jste sel obtzovat
 Dugomier Nesel jsem ji obtzovat. Dala si se mnou
 Prokurator Ve svem bytet? Provadana zena. To bylo velmi
 Dugomier Nemohla vychazet. Kvuli malicke. Mysleli
 jsme, ze magis nas uz nepofezira. Byvali cely
 /se nahle skloni/ Az na ten den. Jak nam
 Prokurator chcete namluvit, ze obt si dala s vami schuz-
 ku ve vlastnim byte prave v den, kdy jeji
 Dugomier Urcite nevedela, ze ma volno.
 Prokurator Ale cely dum to vede! Souseidi, obchodnici.
 Mamie svedectvi domovnice, papirnika, nodi-
 nare. Jakpak mohla jedine obt nevedet, ze
 jeji manzel ma volno?
 Ohajce Vidite, a presto se mi zda neco podezreleho
 v te zdrahovni dovolene, protoze magis vi-
 bec nebyl nemocny a ten den se prokazal
 venku.
 Prokurator Muj ty boze, pane doktore, kdyby si kazdy
 Dugomier bral zdrahovni dovolenu, jen kdyz je nemocny...
 Dugomier /rozhorcene/ To magis vystelili
 Prokurator Vasim revolarem, koupenym v Saigonu. Nece-
 te snad tvrit, ze magis si ho zajel koupit
 do Saigonu?
 Dugomier Daroval jsem ho Iortensii.
 Prokurator Proci? Podivny dar.
 Dugomier Protoze se bala nasilnosti sveho muze.
 Prokurator Proci by se jich bala? Skoncovala s vami. Ma-

gis ji odpustil. Proč by se jeho žena bála za těchto okolností? Viděl jste Ma-
jakepák násilnosti? Panové, viděl jste Ma-
gise. Slyšeli jste jeho představeneho v úra-
de; veselý chlapík. Slyšeli jste jeho toha-
na; ze všeho nejraději si Magis zahrál kar-
ty. Slyšeli jste domovníci; rád si se mnou
popovídal. Takový je člověk, kterého nám tu
představujete jako surovce; proti němuž je
potřeba se bránit se zbraní v ruce.

Vy nevíte, co je zač... je to... strážlivý
člověk.

Ale ve svém dopise ho ujistujete veškerou
úctou.

Abych ho uklidnil.

Tak vy jste tedy lhal?

Když chcete... ano.

Ale když jste lhal tak dobře v dopise, kdo
nam zaručí, že neřeknete ještě lž v soudní
síni?

Magis je blázen.

Blázen, či surovec? Měli bychom se na něčem
sjednotit.

Blázen všeho schopný.

Co udělá, když ho žena zradí? Odpustí jí,
spokojí se tím, že vyžene svadce. Když ho
zradí podruhé, jde k Dugommierovi a prosí ho
snazně, aby toho zanechal.

Všec ne!

/Pohybem ruky ho Prokurátor zara-
zil a pokrácuje/

Panové! Necht každý tyto skutky posoudit pod-
le svého temperamentu. Ale jsou v naprosté
shodě se svědeckými výpověďmi a dokresluji
nam Magisovu povahu. Je to dobrák od kosti,

Prokurátor

Dugommier

Prokurátor

Dugommier

Předseda

Dugommier

Prokurátor

Dugommier

Předseda

Dugommier

Prokurátor

Dugommier

snilék, skromný úředník, v každém případě člověk, jenž je jakékoliv násilí cizí.

Prišel ke mně jenom proto, aby mě požádal o peníze.

Dugommier

Prokurátor

řad bych vás ve vašem vlastním zájmu upozor-
nil, Dugommiere, že nic by vám nemohlo víc
uškodit než váš způsob obrany založený na
tom, že se pokoušíte hanobit hned obě, med-
něstátného vdovce. Zjistně návštěvy! Histor-
ka s portmonkou! Slyšeli jste, panové, tu
historku s portmonkou? Směšné povídky. Ma-
gistr by nebyl něčeho takového schopen. Mel-
byste, Dugommiere, dat do svých poznámek
pon trochu víc logiky. Když Magis patřil
opravdu k mrzkým manželům, kteří vytlouka-
jí peníze z toho, že je druzí hanobí, pak by
přece své zhanobení přijmal, pak by po-
mer schvaloval. Proč by potom zablýžl? Proč by
se zbavoval přemene přijmá? A když s tím sou-
hlasil, když si dával platit, k čemu ty dopi-
sy? Proč předstíral rozchod? Vždyť právě před
chvilí jste nam řekl: "Myslíte jsme, že Ma-
gistr nás už nepodezírá." Proč byste se dal vy-
dírat? Proč byste mu platil?

Nahaněl mi strach...

Dugommier

Prokurátor

Podívejte se, panové, na Dugommiera. Podívej-
te se na Magise.

/Magis uděla skromné gesto/

kdo komu může nahanět strach? /Dugommiero-
vi/ Vy jste dvakrát silnější než on.

Magis

Prokurátor

Předpokládáme ostatně na okamžik, že Magis
je opravdu surrovec a blázen. To pořád nevy-
světluje, jak přišel k vašemu revolventu, Du-
gommiere.

Dugommier

Mohl ho najít.

Mohl. Prostínka hypotéza. A kde ho mohl na-
 jít?

Předseda

Dugumier

Prokurátor

Tam, kde ho schovala Hortensie.

Za předpokladu, že jste ho daroval Hortensii.
 Chátrná doménka. A na tom revolveru, který
 prošel toliká rukama, jsou pouze vaše otis-
 ky prstu. Znalci jsou v tom seřadno.

Dugumier

Ověm. Magis si dal zlázet...

Ale Hortensie...

Prokurátor

Dugumier

Revolver byl v pouzdře.

Prokurátor

Ahoj, ovšem! Pouzdře! Javné pouzdře, které
 nikdo nikdy neviděl. Kam se podělo to pou-
 zdře?

Magis

/publiku/ je v Seine... U Pont-Neuf... Dva
 kroky od mostu.

Prokurátor

A Magis vystřelil a ani nevyndal revolver
 z pouzdra. Škoda, že jsem to neviděl.

Dugumier

Meč rukavice.

Prokurátor

Rukavice, které zanechaly vaše otisky. Za-
 bavne.

Dugumier

Vždyt to byl můj revolver.

Přiznáváte to tedy.

Dugumier

Nikdy jsem to nepopíral.

Prokurátor

Slyšíte ho, pane. Nikdy nepopíral.

Dugumier

Na tom revolveru jsou mé otisky, protože pa-
 třil mě. Nejsou na něm magisovy otisky, pro-
 tože magis měl rukavice.

Prokurátor

Pořád ty rukavice. Ten doplněk oděvu vám ne-
 dá spát. Naneštěstí tu máme přesvědčivé svě-
 dectví domovnice. Magis toho dne neměl ru-
 kavice. Řekla dokonce, že je magis nikdy ne-
 nosil. Magis je skromný úředník. Má jeden

Předseda: Mohl. Prostínka hypotéza. A kde ho mohl na-
jítt?

Dužumier: Tam, kde ho schovala Hortensie.

Prokurátor: Za předpokladu, že jste ho daroval Hortensii.
Chátrná doměnka. A na tom revolveru, který
prošel tolika rukama, jsou pouze vaše otis-
ky prstu. Znalci jsou v tom zajedno.

Dužumier: Ovšem. Magis si dal zlézet...

Prokurátor: Ale Hortensie...

Dužumier: Revolver byl v pouzdře.

Prokurátor: Ač, ovšem! Pouzdře! Jevně pouzdře, které
nikdo nikdy neviděl. Kam se podalo to pou-
zdré?

Magis: /publiku/ je v betně... U Pont-Neuf... Dva
kroky od mostu.

Prokurátor: A Magis vystřelil a ani nevyndal revolver
z pouzdra. Škoda, že jsem to neviděl.

Dužumier: Měl rukavice.

Prokurátor: Rukavice, které zamechaly vaše otisky. Zá-
dávne.

Dužumier: Vždyť to byl můj revolver.

Předseda: Přiznáváte to tedy.

Dužumier: Nikdy jsem to nepodíral.

Prokurátor: Slyšáte ho, panové. Nikdy nepodíral.

Dužumier: Na tom revolveru jsou mé otisky, protože pa-
tril mne. Nejsou na něm magisovy otisky, pro-
tože magis měl rukavice.

Prokurátor: Pořád ty rukavice. Ten doplněk odevu vám ne-

potřebuji. Magis je skromný úředník. Má jednu
kavice. Někdy dokonce, že je magis nikdy ne-
devti domovnice. Magis toho dne neměl ru-
da spát. Naměstěti tu máme přesvědčivé svě-

rukavice na svatby a pohřby. Nebere si je, když jde nakupovat. A ještě ke všemu v polovinu května.

Mohl si je obléct umylně.

Prokurátor V jakém smyslu?

Dugommier Když nas chtěl zabít...

Zapomínáte na vlastní doznání. Magis věří, že jste se nadobro rozěšil. Jak by se mohl domnívat, že vás najde ve svém bytě? Pak bychom museli předpokládat, že se s ním jeho žena donohla. Donohla se s ním, že se da pře-kvapit. Donohla se s ním, že se da zabít. Že se da zabít, ona sama, Dugommiere, protože jste řekl: když nas chtěl zabít... Zapomínáte na jeden detail: vy jste azilnu.

/Zdrčen, vzlyka/ Já nevím. Já už nic nevím. Vím jen tolik, že já jsem nezabít, přisahan, já to nebyl.

Na jedné straně domněnky, smyšlenky, nepřevěrohodnosti. Na druhé straně fakta, zbra-ně, otiský prstů, dopisy, zjevné rozporý, pomůtky činu, důvody. Fant soudci všechno zvaží.

/Jde k rampě/ Vážili a zvažili.

/Předseda vstane, papírý v rukou a drmolí věty, z nichž jásně vy-stoupí tato slova/

... odsuzuje Dugommiera Viktora Julia Ama-dea k trestu dvacet let nucených prací.

/Předseda, prokurátor, Obhajce a Dugommier znehybní, zatímco Ma-gis udělá gesto kolem dokola, jež znamená, že všechno dokonale klapalo.

Vidíte? To je ten systém.

Opona

- Magis - Mazis
- Barbodar - Barbodar
- Duvariantova - Dyvariantova
- Dufiquet - Dyfike
- Georgetta - Zeorzeta
- Berthouillet - Bertule
- Dugommier - Dygomie

V I S T O V N O S T

Felicien Marceau

VÁJČKO

Hra o dvou dějstvích

Z francouzského originálu L. Oeuf přeložili Milena a
Josef Tomáškoví. Obálku navrhl Josef Vrstala. Rozmožila
DILIA v Praze. Odpovědný redaktor Alexander Jerle.

39-8.326-79

13/5

První náklad 150. 2. dotisk 100 / celkem 350/. Stran 76.
Cena rozmoženiny Kčs 10,-

2729 A

Dilia

Vyšehradská 28, Praha 2 - Nové Město
telefon 296651 - 5

Expedice a prodejna

Celetná 25, Praha 1 - Staré Město
telefon 668-00, 668-01